

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944, se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Goveu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

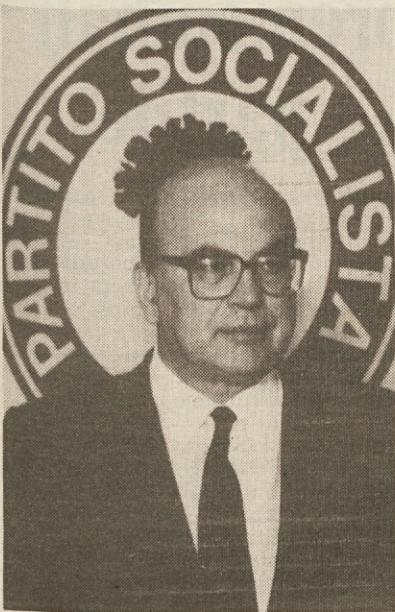
Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 11 (12.949)

Trst, četrtek, 14. januarja 1988

Po torkovi zavrnitvi odloka socialističnega ministra Formice

Koalicijske stranke nočejo krize Socialisti pristali na premirje

Craxi je na seji vodstva PSI pomiril razburjenega Formico - Zavrtni
odlok bodo dodali kot postavko k finančnemu zakonu

Bettino Craxi

SANDOR TENCE

RIM — Nobena od strank petstrankarske koalicije noče v tem kočljivem trenutku vladne krize. Socialisti so po torkovem porazu v poslanski zbornici, kjer je opozicija, ob odločilni podpori prostih strelcev iz vrst večine, presenetljivo zavrnila dekret o finančnih sredstvih za stanovanjske gradnje (Gescal), ki je bil eden od nosilnih stebrov vladnega gospodarskega manevra, preboleli udarec. Odlok je kot znano izdelal minister za delo, socialist Formica, ki je bil po torkovem glasovanju zelo razburjen in se iz protesta zaradi zavrnitve vladnega dekreta ni udeležil večerne seje ministrskega sveta.

Vode so se včeraj, kot že omenjeno, nekoliko pomirile. A ne zato, ker so koalicijske sile dosegle sporazum o parlamentarnem postopku za odobritev finančnega zakona, ampak predvsem zato, ker v tem trenutku in v teh pogojih nima nihče interesa sprožiti politične krize. Craxi in De Mita sta torej spet sklenila neke vrste »oboroženo premirje«, v pričakovanju ostrejšega spopada in predvsem v pričakovanju spomladanskega kongresa krščanske demokracije, ki bo odločilnega pomena za usodo Goriove vlade.

Bettino Craxi je na včerajšnjem zasedanju socialističnega vodstva pomiril jeznega ministra Formico, ki je v torko zavrnil odstopom in razglašal na desno in levo, da so demokristjani v protisocialistični ihti nalašč zavrnil dekret Gescal. Direkcija PSI je ostro obsodila zadržanje prostih strelcev iz koalicijskih vrst in spet postavila na zatožno klop postopek tajnega glasovanja v parlamentu, ki po njihovem mnenju ne sodi v sodobne demokratične sisteme. Craxi vsekakor v tem trenutku očitno noče krize, kot je še včeraj zjutraj glasno zahtevala socialistična levica, ki je mnenja, da je sedanja vlada v vseh smislih zelo šibka in slaba vlada.

Parlamentarni postopek za odobritev finančnega zakona in državnega proračuna bo vsekakor vse prej kot lahek. Predsedniki poslanskih skupin vladnega zavezništva so se sporazumeli, da večina ne bo predložila novega odloka Gescal, ampak, da bodo načrtovane ukrepe uvrstili v finančni zakon. Komunisti so včeraj izdelali vrsto predlogov za dopolnitev finančnega zakona in vladnega ekonomskega manevra. Če jih bo ministrski predsednik sprejel, je levičarska opozicija pripravljena pospešiti parlamentarni postopek za odobritev tega zelo pomembnega zakonskega normativa. Razprava o finančnem zakonu se bo vsekakor pričela v začetku prihodnjega tedna.

Včeraj popoldne v poslanski zbornici

Uspelo srečanje Natta - De Mita o reformi ustave

Vsredzavna tajnika KD De Mita in KPI Natta sta se včeraj sestala v palači Montecitorio in razpravljala o predlogih za reformo institucij. Oba sta srečanje zelo pozitivno ocenila.

NA 2. STRANI

Na tržaškem sodišču otvoritev sodnega leta

Krajevne oblasti, cerkveni dostojanstveniki in predstavniki sodnijskih organov so včeraj na tržaškem sodišču prisostvovali slovesni otvoritvi sodnega leta. Uvodno poročilo o delovanju in pomanjkljivostih sodstva v deželi FJK je podal namestnik državnega pravdnika Ballarini

NA 4. STRANI

Krvav obračun enomesečnih spopadov v Gazi in Cisjordaniji

Izrael izgnal štiri Palestince Včeraj ubit še en manifestant

GAZA, TEL AVIV — Po dobrem mesecu spopadov na zasedenih arabskih ozemljih je obračun žrtev zelo dramatičen. Po uradnih izraelskih podatkih je bilo med Palestinci 34 mrtvih (zadnji je bil ubit včeraj v Cisjordaniji v begunskem taborišču Kalan-dija) in skoraj 260 ranjenih. V taboriščih na področju Gaze je bilo ubitih 23 Palestincev in 183 ranjenih, v Cisjordaniji pa je bilo mrtvih 11, ranjenih pa 73 Palestincev.

Tudi med izraelskimi vojniki je bilo 60 ranjenih, poleg tega pa je bilo ranjenih tudi približno 40 izraelskih civilistov. Izraelske vojaške oblasti so v tem obdobju aretirale 818 Palestincev v Cisjordaniji in 691 v Gazi, vendar pa velja omeniti, da je izraelski obrambni minister Rabin prejšnji teden v knesetu govoril o več kot 2 tisoč aretiranih.

Izraelski podatki tudi navajajo, da je bilo od 9. decembra lani, ko se je začel palestinski upor na zasedenih ozemljih, pa do včeraj 1259 najrazličnejših spopadov v Cisjordaniji in 419 v Gazi. V teh spopadih naj bi Palestinci v 92

primerih v Cisjordaniji in v 55 primerih v Gazi uporabili tudi strelno orožje.

Kot kaže, pa izraelska vlada pripravlja še ostrejša ukrepa, da bi zadušila upor na zahodni obali Jordana in v Gazi. Govori se o možnosti popolne blokade begunskih taborišč, tako da Palestinci ne bi mogli več odhajati na delo v Izrael, če bi to želeli.

Po nekaterih vesteh sta največja zagovornika ostrejših ukrepov proti Palestincem predvsem premier Šamir in obrambni minister Rabin. Napovedujejo tudi, da bi Rabin že danes lahko za določen čas prepovedal novinarjem vstop v Gazo.

Vse hujska izraelska represija na zasedenih arabskih ozemljih pa povzroča tudi vse številnejše obtožbe Izraela tudi s strani nekaterih najzvestejših prijateljskih držav. Vse to povzroča precej neprijetnosti koalicijski vladi in ni malo tistih, ki si želijo predčasne parlamentarne volitve. Na razkol v sami koaliciji kažejo tudi nesoglasja

med premierom Šamir in zunanjim ministrom Peresom, ki sta ločeno in iz različnih pobud poslala sporočila egiptovskemu predsedniku Mubaraku in jordanskemu kralju Huseinu in jima ponujala pogajanja o zasedenih ozemljih.

Izrael pa je včeraj izgnal v Libanon štiri Palestince, ki se niso pritožili na obtožbe o izgonu, ker, kot so izjavili njihovi zagovorniki, nimajo nobenega zaupanja v izraelsko pravico. Izrael ob izgonu verjetno ni razmišljal o posledicah, ki jih lahko ima ta odločitev na odnose z ZDA in prijateljskimi evropskimi državami. Najhujše reakcije pa bodo nedvomno prišle iz vrst arabskega sveta in OZN, ki je zahtevala od Izraela, da ne izžene nobenega od obsojenih Palestincev.

Spopadi na celotnem področju Gaze in Cisjordanije pa so bili tudi včeraj. Med palestinskimi manifestanti je padla nova smrtna žrtev in za zdaj je težko napovedovati, kdaj in kako se bo ta vrtiljak nadaljeval.

danes v primorskem dnevniku

Delavci Aquile zahtevajo 100-odstotno zaposlitev

NA 5. STRANI

V Gorici potrjen negativni trend prebivalstva

NA 8. STRANI

Kultura antifašizma ostaja aktualna

NA 9. STRANI

S priokusom kakava...

RIM — Bi si zaželeli skodelico vročega kakava? Hudega mraza sicer ni, topla pijača pa bi se kljub temu prilegala. Podajmo se torej v bar in naročimo kakav. »Cacao Meraviglioso«, seveda. Odgovorili nam bodo, da tega nimajo. Vendar, kako dolgo še?

Kot je bilo pričakovati, je Arborejeva televizijska oddaja izzvala prvi sodni spor. Italijanska radiotelevizijska družba RAI je poskrbela za zaščito imena in znaka izmišljenega kakava, ki je namišljeni sponzor te izredne paradije na televizijske kviz-oddaje. Ime in znak so formalno zaščitili na rimskem sodišču 28. decembra, to je več tednov po začetku te oddaje. Vse kaže, da je italijansko televizijo prehitelo podjetje Toschi, ki se sicer ukvarja s proizvodnjo in prodajo vložnega sadja in je na sodišču v Modeni že 22. decembra zaščitilo naziv »Cacao Meraviglioso« ter zato trdi, da ima pravico do proizvodnje in prodaje skrivnostnega kakava, ki je očitno v zadnjem mesecu najbolj reklamiran proizvod v Italiji. Pri RAI trdijo, da ime in znak kljub vsemu pripadajo radiotelevizijski družbi, vendar pa vse kaže, da take zamude niso v RAI-evski birokraciji nič nevarnega. Kdo bo torej zmagal? Zaenkrat je zmagal Arbore, ki bo s temi polemikami osvojil še več gledalcev, za ostalo bomo pa še morali počakati. Vsekakor bo nekomu ostal v ustih grenki priokus... kakava. Očitno nesladkarena.

Srečanje o maloobmejnem prometu

ZAGREB — Jugoslavija in Italija sta zadovoljni z razvojem maloobmejnega prometa. To so ugotovili na dvodnevem zasedanju stalne mešane jugoslovansko-italijanske komisije v Zagrebu. Delegaciji držav, ki sta ju vodila Tone Poljšak in Massimo Casilli Dragona, sta proučili obmejni promet oseb, kopenski in pomorski promet, sodelovanje lokalnih organov in druga vprašanja.

Sodelovanje lokalnih organov so ocenili kot zelo dobro, proučili so tudi število in način vzdrževanja avtobusnih in pomorskih zvez med obmejnimi območji. Ugotovili so, da se večajo razlike v realni vrednosti minimalno določenih carinskih in valutnih ugodnosti v maloobmejnem prometu, zato so se dogovorili, da bo jugoslovanska stran kmalu določila povišanje teh ugodnosti, da bi se tako zmanjšale razlike.

Na zasedanju so ugotovili, da realizacija videmskega sporazuma pomembno prispeva k nadaljnjemu razvoju dobrososedskih odnosov in sodelovanju. (dd)

autosandra due s.r.l.

Ul. Flavia 27 — Tel. 040/829778 — 34148 TRST

SUZUKI 4x4

od 15.850.000 lir dalje
KLJUČI V ROKE

V palači Montecitorio pomembno srečanje med De Mito in Natto KD in KPI bosta sodelovali pri pripravi reform ustave

Natta in De Mita soglašata. Treba je v čim krajšem času preiti od sterilnih teoretskih razprav k stvarni obravnavi sprememb, ki jih je treba vnesti v italijanski institucionalni ustroj. To je najpomembnejši uspeh včerajšnjega srečanja med tajnikoma obeh največjih italijanskih političnih strank, do katerega je prišlo v prostorih demokristjanske parlamentarne skupine v poslanski zbornici. Srečanje je trajalo dve uri in pol, ob koncu pa sta obe delegaciji ugotovili »široko soglasje« o tem, katera vprašanja so prednostna, pa tudi o vsebini nekaterih rešitev. Učinkovitost parlamenta, stabilnost vlad in krajevne avtonomije so torej po mnenju obeh največjih italijanskih strank izhodiščne točke za razpravo. Obe delegaciji sta poudarili, da mora parlament pridobiti na funkcionalnosti z uvedbo različnih pristojnosti za zbornico in senat, če že ne bo prišlo do enozborničnega parlamenta, za kar se zavzemajo komunisti. Stabilnost vlad bi uvedli s »konstruktivno nezaupnico« in z »ute- meljeno zaupnico«. Vse to pa predpostavlja celo vrsto drugih vprašanj, med temi tudi bistveno razlikovanje

med upravnimi pristojnostmi in političnimi funkcijami, še zlasti v krajevnih upravah.

O sedanjih vladah niso govorili in prav tako niso govorili o vladi, ki naj bi upravljala te reforme. Dejstvo, da je do te tako konkretne razprave prišlo pa je vsekakor zelo pomembno. Kot je poudaril Occhetto se je namreč začel postopek, ki ni vključen v igre večine in manjšine ter postavlja vprašanja institucij na raven, ki je izven odnosov med strankami v redni politični dejavnosti. Stališče demokristjanskega tajnika je v bistvu zelo blizu: še več, izkoristil je improvizirano tiskovno konferenco, da je v polemiki s socialisti poudaril, da vprašanje vlade obstaja: vsaka vlada mora biti vezana na večino, ki deluje na osnovi vzajemnega zaupanja. Te večine še ni in že ob umestitvi Gorie je KD rekla, da gre za vlado, ki omogoča premostitev dovoljnih težav. Pogoji za sestavo trdne vlade še niso dozoreli in De Mita je mnenja, da je to stanje zaskrbljujoče.

G. R.

Utrjevanje gospodarskih odnosov osrednja tema srečanja Japonski premier Takešita na obisku v Washingtonu

NEW YORK — Kaj lahko stori Japonska za ZDA, in kaj lahko stori za vzpodbuditev svetovne gospodarske rasti? To bosta glavni vprašanji na pogovorih med ameriškim predsednikom Reaganom in predsednikom japonske vlade Noboru Takešito, ki so se začela včeraj v Washingtonu. Od tega obiska bodo, kot je zapisal komentator dnevnika The Washington Post, v mnogem odvisna nadaljnja svetovna gospodarska pa tudi politična gibanja.

Japonska je v zadnjih letih v mnogem prerasla ZDA, japonski nacionalni dohodek po prebivalcu je postal večji kot ameriški, 7 od 10 največjih svetovnih bank je japonskih, vrednost dolarja v primerjavi z jenom je po februarju 1985. leta padla za skoraj 60 odstotkov, ameriški trgovinski primanjkljaj z Japonsko je iz približno 10 milijard dolarjev v 1980. letu narasel na skoraj 66 milijard dolarjev lansko leto,

ZDA pa ne bi mogle brez približno 20 milijard dolarjev japonskega kapitala, ki se je lansko leto stekel v ZDA, več »krpati« svojih proračunskih lukenj.

Po ameriških ocenah Japonska, ki je prerasla v največjo svetovno gospodarsko silo, še vedno ni storila dovolj za spodbuditev svetovne gospodarske rasti čeprav v Washingtonu priznava, da je novi japonski premier Takešita deloma ublažil ovire za večji uvoz, da je povečal notranjo potrošnjo in povečal pomoč državam v razvoju. Vendar pa po mnenju Washingtona Japonska še zdaleč ni prevzela tiste vloge, ki ji pripada kot državi, ki si je v zadnjih letih nabrala največ zunanjetrogovinskih presežkov na svetu. Predsednik Reagan bo zato najbrž zahteval od japonskega gosta, da še bolj odpre japonsko tržišče za ameriške izdelke, elektroniko in kmetijske pridelke.

Umrli Čankajškov sin Ching-kuo

Posnetek tajvanskega predsednika Chianga Ching-kuo (v civilu na govorniškem odru), ki je včeraj umrl v 77. letu starosti. Chiang Ching-kuo je bil sin voditelja kitajskih nacionalistov Čankajška (Telefoto AP)

Razhajanja o ustavnih spremembah tudi v CK jugoslovanske partije

BEOGRAD — Z včerajšnjo sejo CK ZKJ se je tudi ta forum vključil v javno razpravo o ustavnih spremembah. Uvodno besedo je imel član predsedstva Vidoje Žarković, ki je omenil, da zveza komunistov sicer ne želi imeti političnega monopola, vendar tudi ne bo pustila, da bi svoje rešitve rinili v ospredje tehnobirokratski, meščansko liberalistični in drugi elementi s svojimi koncepti razvoja družbe.

Ceprav je Žarković zarisal dokaj ostre meje, v katerih naj bi se gibal javna razprava o ustavnih dopolnilih, pa so že razpravljavci na centralnem komiteju predstavili pravcati arzenal različnih pogledov. Po tej polemiki je mogoče vsaj v grobem

slutiti, kako pestra bo šele razprava v »bazi«, ki se Žarkovićevih ločnic ne bo tako strogo držala.

Medtem ko se je Ante Marković iz Hrvaške zavzemal, naj bi tudi z ustavo odprli možnosti tujemu kapitalu, carinskim conam in drugim sodobnim oblikam denarnega pretoka, se je general Lukežić posvetil »komplikiranemu« načinu financiranja armade, ki bi moral biti enostavnejši in trajnejši, da torej ne bi bil odvisen od »prerekanj v zvezni skupščini«. Petar Matić se je ukvarjal s položajem kmetijstva, njegov kolega Lombe Jovanovski pa je opozoril, da se mora najglasnejše slišati delavska beseda.

Ob tako pestri razpravi, ki je zajela vse in nič hkrati, se zdi kar logič-

no, če je moralo kar nekaj razpravljavcev opozoriti, da ne bi smeli izgubiti rdeče niti oziroma bista. Tako je Franc Šetinc opozoril, da ustava ni partijski dokument in da je treba imeti zelo oster posluš za to, da naj bi nova določila v bistvu izboljšala odnose v federaciji na temelju enakopravnosti. »Ne pomagajte nikakršno zaklinjanje na neke nerealne vzvišene cilje — treba je upoštevati realne odnose in ne smemo pozabiti, da nismo harmonična družba brez konfliktov. Ne moremo zgraditi sodobne federacije, ne da bi hkrati krepili samostojnosti in odgovornosti republik — za svoj razvoj in za skupni razvoj države...« (dd)

V včerajšnji razpravi pred nižkim vojaškim sodiščem Priče obnovile dramatične trenutke med pokolom v paračinski vojašnici

NIŠ — Pred petčlanskim senatom vojaškega sodišča v Nišu, ki mu predseduje polkovnik Milič, se je včeraj končalo zasliševanje osmih vojakov, obtoženih sodelovanja v umoru štirih vojakov v kasarni v Paračini.

Glavna preiskava se je nadaljevala z dokazi postopka.

»Naredil sem napako in zato želim povedati le resnico,« je že na začetku zaslišanja dejal deseter Riza Alibašić, poveljnik straže v usodni noči.

Natančno je opisal dogodke pred zločinom. V šotor poveljnika straže je 2. septembra lani okoli 20. ure in 30 minut prišel Rizah Džakli, s katerim se je sicer družil. Povedal naj bi mu, da bo Aziz Keljmendi ubil Safeta Dudakovića in Milorada Vukovića. »Džakli, ki je vedel, da nisem v dobrih odnosih z Dudakovičem, je zahteval naboje. Pristal sem, da bom Keljmendiju priskrbel naboje in da ne bom budil straže. Džakli je še enkrat zahteval naj izpolnjujem Keljmendijeve ukaze in o vsem molčim, saj bodo molčali tudi Pačarizi, Alimani, Mehmeti, Aljulji in on sam.

Okoli tretje ure je prišel Keljmendi, počasi repetiral avtomatsko puško in zahteval naboje. Dal sem mu dva okvirja po 30 metkov. Pred uperjeno puško sva se s Keljmendijem napotila k paviljonu. Po poti sem Keljmendija prepričeval, naj se premisli, na hodniku pa sem ga prosil, naj priznase Vukoviću.«

Alibašić je na sodišču povedal, da je po prvem strelu v spalnici stekel proti straži in vzkliknil »preplah«, po drugem rafalu v šotoru straže pa ponovno dal znak za preplah.

Na soočenju je Džakli dejal, da Alibašić ne govori resnice in da on ni bil v šotoru poveljnika straže 2. septembra. Obtoženi Alimani, ki je bil tisto noč stražar, je potrdil Alibašičeve navedbe.

Dokazni postopek se je pričel s pričanjem Gorana Vidakovića, ki je natančno opisal grozljivo sliko v svoji spalnici po Keljmendijevem pokolu. Spal sem, ko so me prebudili strelci. Zagledal sem mrtve tovariše, ranjence, ki so prosili za pomoč. Med tistimi, ki jih je videl neposredno po zločinu Vidaković ni navedel obeh obtoženih vojakov iz svoje spalnice.

Dragoslav Bečić, ki je včeraj odslužil vojaški rok in je v sodni dvorani nastopil kot civilist, je dejal, da je že pri vratih spalnice spoznal Keljmendija.

Tako Bečić kot priči Stipe Milič in Damir Barišić so natančno opisali tragični dogodek in nihče od njih med tistimi, ki so bili prisotni takoj po streljanju, ni videl obtoženih vojakov iz njihove spalnice. »Mehmeta in Pačarizija sem videl na hodniku deset do petnajst minut po streljanju,« je povedal Stipe Milič.

Pričanje Nazifa Adžovića je sodnemu senatu potrdilo vso dramatičnost položaja v spalnici številka 41 v času zločina. Adžović je natančno opisal, kako se je v strahu za življenje odločil za skok skozi okno, visoko šest metrov. Pri tem se je lažje poškodoval in je zaradi tega tudi zahteval denarno odškodnino.

Tudi Ivan Hišeinov, Aleksandar Klječanin in Radenko Antešević so povedali, da neposredno po zločinu v bližini niso videli nobenega od obtoženih.

Glavna razprava se bo nadaljevala danes z zaslišanjem novih prič. (dd)

Ime jezika v Hrvaški se ne bo spremenilo

ZAGREB — Predsedstvo Društva književnikov Hrvaške je včeraj predsedstvu RK SZDL Hrvaške poslalo svoja stališča o imenu jezika, v katerih pravijo, da obstoječe in veljavne ustavne odredbe o imenu jezika v SR Hrvaški (ustava SRH, člen 138) — ni treba spreminjati.

Za spremembe ne obstajajo nikakršni pravni temelji. S hrvaškim knjižnim jezikom se ni zgodilo nič takega, da bi bila potrebna sprememba ustavne formulacije. Nasprotno, vsi zgodovinski, lingvistični, pravni in politični razlogi govorijo v prid členu 138 ustave SRH. O tem je Društvo književnikov razpravljalo na zasedanju novembra lani v triurni razpravi, ki so jo sprožili na pobudo Socialistične zveze.

Hrvaški ali srbski jezik je en jezik, ki se v različnih socialnokulturnih okoljih uresničuje na različne načine, poudarjajo v stališčih Društva književnikov Hrvaške, istčasno pa so poudarili, da v hrvaškem ali srbskem jeziku obstaja sloj skupnega in sloj posebnega. Postopek imenovanja jezika ali spreminjanja njegovega obstoječega imena mora zajeti oba sloja.

Popolno spoštovanje skupnega in posebnega v hrvaškem ali srbskem jeziku, to je spoštovanje znanstvenega dejstva, da je jezik, ki ga govorijo Hrvati, Srbi, Črnogorci in Muslimani en jezik, ki ima v različnih družbenih in nacionalnih sredinah svoje specifičnosti in se razvija in oblikuje v različnih standardiziranih inačicah — to je temelj zdrave družbene skrbi za jezik.

V veljavni ustavni odredbi o imenu jezika, ki se glasi: »V SR Hrvaški je v javni rabi hrvaški knjižni jezik, standardna oblika narodnega jezika Hrvatov in Srbov na Hrvaškem, ki se imenuje hrvaški ali srbski — verificirani sta obe imeni: za skupno - hrvaški ali srbski jezik, za posebno - hrvaški književni jezik.«

Z imenom hrvaški jezik je poimenovan standardno jezikovni izraz - v katerem skupno sodelujejo Hrvati, Srbi in vsi ostali pripadniki socialno-kulturne in govoreče skupnosti.

Ljudski naziv hrvaški jezik se trajno in sistematično uporablja že od začetka pismenosti: v književnih delih v ljudski kulturi, v hrvaškem šolstvu, v jezikoslovju, v pregovorih in tako naprej. Ta jezik danes opravlja vse funkcije modernega standardizirajočega jezikovnega idioma (od književno-umetniške do znanstvene in publicistične vloge).

Hrvaški književni jezik ni ovira, temveč most k ostalim standardno jezikovnim izrazom hrvaškega ali srbskega jezika, kot tudi k ostalim jezikovnim in kulturnim, so sklenili pisci te republike. Poudarili so, da bodo stališča književnikov Hrvaške služila kot izhodiščni temelj, ko bo in če bo prišlo do javne razprave v SZDL Hrvaške o predlogu sprememb tega člena ustave SR Hrvaške.

Balkanska konferenca zadnji teden februarja

BEOGRAD — Konferenca zunanjih ministrov balkanskih držav bo od 24. do 26. februarja v Beogradu. Predlog za konferenco je dala Jugoslavija, nanjo pa so pristale vse balkanske države.

Na konferenci naj bi prišlo do koristne izmenjave mnenj o vseh problemih, ki zadevajo medsebojno sodelovanje balkanskih držav na vseh področjih.

V Bocnu začeli proces proti Fricku in Sandriniju

BOCEN — Velika previdnost in izredno strogi pregledi vseh, ki so hoteli v bocensko sodno dvorano, so spremljali včerajšnji pričetek procesa proti dvema domnevnima teroristoma.

Na zatožni klopi sta sedela 42-letni opremljevalec Dieter Sandrini in 50-letni mizar Franz Frick. Oba sta obtožena, da sta od septembra leta 1986 do lanskega januarja zagrešila pet terorističnih atentatov in 26 nasilnih dejanj. Zagrešila naj bi bombni atentat na meranski hotel Palace, v času, ko je bil tam gost minister Andreotti. Tudi atentata na stanovanji bocenskih politikov Ferrettija (KD) in Mitola (MSI) nosita menda njun podpis, obtožbenca pa naj bi tudi potrdila pekleni stroj na potniški avtobus z evidenčno tablico Matera in na avtomobil s tablico iz Padove.

Sandrini in Frick se priznavata za pripadnika Heimatbunda, zavračata pa sleherni obtožbo terorizma. Odvetnika, ki branita Južnotirolca, sta skušala zamoriti prvi dan sojenja, kar pa jima ni popolnoma uspelo. Sodnik Felix Martinolli je tako že včeraj zaslišal Fricka, ki je izjavil, da mu je neka neznana oseba, ki jo je srečal po golem naključju, poverila nalogo, naj si pri Sandriniju dobi bocensko mestno karto, na kateri so bili zaznamovani kraji atentatov. Prav tako pa se je Frick čutil tudi šestim bombam, ki so jih preiskovalci našli v njegovi delavnici. Proces proti Fricku in Sandriniju se bo nadaljeval danes.

Težave s prehrano študentov

LJUBLJANA — Včeraj se je sestel svet za vzgojo in izobraževanje slovenske mladinske organizacije in razpravljalo o problemih s prehranjevanjem študentov in učencev. Prisostvovala sta tudi Franci Pivec, slovenski minister za šolstvo in Niko Žibret, predsednik Izobraževalne skupnosti Slovenije. Zanimanje slovenskega političnega vrha za prehrano študentov ni odveč - za študente se pač nikoli ne ve, kdaj bodo protestirali ali šli na cesto.

Protestirali pa so študenti že začeli. Na kranski visoki šoli za organizacijo dela študenti že od novembra zavračajo bone za prehrano, mariborski študenti pa so prejšnjo nedeljo na mariborski tržnici zbirali hrano od mimoidočih - vsakdo je pač dal, kar je imel odveč: krompir, zelje, celo žganje so dobili. V ponedeljek so študenti gostili na kosilu v svoji menzi politike, v torek pa so bojkotirali hrano, ki jim jo kuhajo v menzi, in si sami naredili kosilo s tistim, kar so zbrali na tržnici. V ponedeljek je študentsko delegacijo sprejel tudi podpredsednik slovenske vlade.

Družba zaenkrat subvencionira študentska kosila s 55 dinarji na glavo študenta. Kosilo pa stane več kot 2.000 dinarjev. Menze, kjer študentom kuhajo, pa kljub temu vedno znova padajo v izgubo. Pa ne prav vse - kot je povedal Niko Žibret - tiste menze, ki so jih prevzeli privatniki, gospodarijo dobro, le tiste, ki so v družbeni lasti, ne uspejo obračati denarja.

Sedanji način družbene podpore študentovemu kosilu (55 dinarjev na kosilo) je nastal pred tremi leti zato, da bi vsi študenti kosili. A to ni nikakor uspelo. Zato je svet včeraj predlagal, naj se sedanji način podpore prekine, denar pa naj se da socialno ogroženim študentom.

DEJAN VERČIČ

Nadaljuje se razprava o novih pristojnostih krajevnih uprav

TRST — V deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine se je včeraj nadaljevala razprava o zakonskem osnutku, ki predvideva decentralizacijo funkcij krajevnim ustanovam. Svetovalci razpravljajo o treh zakonskih osnutkih: prvega je predložil deželni odbor, ostala dva pa komunistična skupina; poročevalec prvega je demokristjan Carpenedo, ostalih dveh pa komunist Tarondo in predstavnik Furlanskega gibanja De Agostini.

V včerajšnji razpravo so posegli svetovalci Morelli (MSI—DN), Gambassini (Lista za Trst), Cavallo (Proletarska demokracija), Giuricin (Mešana skupina—Il melone), Fragiaco (PRI), Cinti (PSI), Magrini (KPI), Pagura (KD) in Seri (Lista za Trst).

Po pričakovanju je bila diskusija mestoma zelo živahna; razpravlja se o enem najvažnejših vprašanj te mandatne dobe in to prav v zadnjih mesecih delovanja deželne skupščine. Razpravlja se o vlogah, ki jih bodo odslej imele Pokrajine in druge krajevne ustanove, ki bodo s tem deželnim ukrepom spričo novih pristojnosti zadobile vse večjo vlogo in politični pomen.

Deželni svet se bo ponovno sestel danes dopoldne in razpravljat o dveh zakonskih osnutkih, ki se nanašata na trgovinski sektor.

Razprava o decentralizaciji se bo nadaljevala prihodnji teden in se končala v četrtek.

Skupna skrb F-JK in SRS za zaščito gozdnih površin

LJUBLJANA — Če sta si gozdni stvarnosti Furlanije-Juljske krajine in Slovenije zelo podobni, tega ne moremo trditi o zdravstvenem stanju tega velikega naravnega bogastva v obeh deželah. Slovenske gozdove so namreč močno okužili razni kemični onesnaževalci, tako da so še kar precej prizadeti. Gozdne površine v Sloveniji so okužene v večji meri, kot na primer v severnih italijanskih deželah in v Avstriji. V primerjavi s Švico in Zvezno republiko Nemčijo pa so na boljše.

O vseh teh vprašanjih, ki od blizu zadevajo problem zaščite gozdov, je tekla beseda na srečanju delovnih skupin F-JK in SRS za zaščito okolja, ki je bilo v torek v Ljubljani. Slovensko delegacijo je vodil predsednik komiteja za zaščito okolja in teritorialne ureditve Tomaž Vuga, delegacijo naše

dežele pa pristojni odbornik Renato Bertoli; v obeh delegacijah so bili prisotni številni strokovnjaki, ki so proučili razne aspekte tega perečega problema, s katerim se mora že dalj časa ubadati vsa srednja Evropa.

Posebno podrobna je bila informacija o stanju gozdov v Sloveniji (podobna poročila so slovenski strokovnjaki podali na zadnjem srečanju predsednikov članic delovne skupnosti Alpe - Jadran, ki je bilo konec lanskega leta na Bledu), saj je stanje v F-JK nekoliko boljše.

Jasno je torej — sta podčrtala tako Renato Bertoli kot Tomaž Vuga — da so potrebne skupne strategije za zaščito okolja, ki vključuje umirjanje gozdov; nujna so stalna soočanja, izmenjave tehničnih informacij ter stalno medsebojno sodelovanje, sicer bodo sadovi tega boja neučinkoviti.

Srečanje med SSK in kulturnimi društvi iz videmske pokrajine

ČEDAD — V ponedeljek je bilo v Čedadu srečanje med predstavniki slovenskih kulturnih društev v videmski pokrajini in zastopstvom deželnega tajništva Slovenske skupnosti. Namenjeno je bilo razpravi o novem zakonskem predlogu SSK glede globalne zaščite Slovencev v Italiji.

Po pozdravnih besedah prof. Viljema Černa in predsednika SSK Marjana Terpina, je strankin deželni tajnik Ivo Jevnikar predstavil besedilo zaščitnih določil. Poseben poudarek je posvetil členom, ki so posebnega pomena za Slovence v videmski pokrajini. O tem je nato tudi tekla razprava, ki je bila zelo stvarna in koristna. Deželno tajništvo jo bo upoštevalo pri dokončnem oblikovanju besedila še v tem tednu.

Novo ogorčenje koprskih profesorjev

BODO ZNOVA PREKINILI DELO?

KOPER — Ni se še dobro poglelo vzdušje po vsestransko odmevni stavki v dveh koprskih srednjih šolah, ko je znova počilo. Vzrok je bila ponedeljkova odločitev odbora za usmerjeno izobraževanje pri republiški Izobraževalni skupnosti, da denarno pomoč nameni le petim slovenskim srednjim šolam, med katerimi je od koprskih le Srednja pedagoška in naravoslovno matematična. Hkrati so napovedali tudi preverjanje poslovanja te šole zaradi, po njihovem mnenju, nepojasnjenih 50 milijonov dinarjev na šolskem računu, kar je namenski denar te in sosednje šole za gradnjo telovadnice in ga zato v nobenem primeru ne smejo porabiti za izplačilo osebnih dohodkov.

Znano je, da je po stavki delavcev dveh srednjih šol v Kopru, ki je veljala za najbolj urejeno in do podrobnosti organizirano prekinitev dela v republiki, če že ne v širšem prostoru, Izobraževalna skupnost Slovenije sklenila pomagati vsem tistim šolam, katerih povprečna izplačila osebnih dohodkov v preteklem letu niso presegla 299 tisoč dinarjev mesečno. Za to se je prijavilo kar 44 šol, vendar je po obravnavi v komisiji za srednje šolstvo Odbor za usmerjeno izobraževanje ugotovil, da pogoje izpolnjuje samo 5 šol. Med njimi sta dve primorski: SPNMS v Kopru in Srednja družboslovno ekonomska v Sežani.

Tako odločitev in napovedano preverjanje poslovanja koprške šole ocenjujejo v stavkovnem odboru SPNMS in SDES kot skrajno birokratsko ravnanje, ki pedagoške delavce prizadeva bolj kot nesramno nizek osebni dohodek. Zato ga obsojajo, saj pomeni nezaupanje v skupščino Izobraževalne skupnosti, nezaupanje v posamezne šole; ustvarja pa tudi občutek, da so bila vsa dosedanja prizadevanja koprskih pedagoških delavcev in njihova pogajanja s pristojnimi službami povsem zaman.

Spomnimo, da so stavkajoči profesorji v Kopru dosegli povrnitev 5,6 odstotkov višje prispevne stopnje ob republiškega povprečja in nadaljnjo sistemsko ureditev tega vprašanja. Nedvomno je zasluga prav te prekinitve dela tudi skoraj 6 odstotkov višje izplačilo denarja vsem slovenskim srednjim šolam, ki so pred tem dobile v novembru dodatno petino akontacije in v decembru še 30 odstotkov denarja. Vendar pa ne gre pozabiti, da so si tako opomogle prav vse šole, kar pomeni, da stare razlike med posameznimi še ostajajo oziroma so absolutni zneski celo večji.

Med neuspehe pa zagotovo sodita dejstva, da v izboru petih šol, ki bodo deležne dodatne pomoči, ni Srednje družboslovno ekonomske šole v Kopru; SPNMS je skozi tanko rešeto sicer prišla, vendar je označena z nezaupanjem in napovedjo kontrole njenega poslovanja.

Dan po odločitvi Odbora za usmerjeno izobraževanje se je v Kopru sestel stavkovni odbor. Člani so se dogovorili o nadaljnjem ravnanju, o katerem pa bodo zadnje besede rekli pedagoški delavci na skupnem zboru. Kaže, da bodo vztrajali v svojih zahtevah, saj bi nasprotno, kljub težkim razmeram, pomenilo obstanek sredi začete poti. Pričakovati je, da bodo zahtevali ponovno zasedanje Odbora, tako da bodo lahko prisotni tudi delegati stavkovnega odbora, kot je bilo dogovorjeno; pa tudi izredno zasedanje skupščine Izobraževalne skupščine Slovenije oziroma zbora izvajalcev, na kateri naj bi se dogovorili o enotni ceni storitev za vse. Vztrajali naj bi tudi pri zahtevi po odstopu vodij strokovnih služb Izobraževalne skupnosti.

Bodo po morebitnem neuspehu znova prekinili delo? Po številnih podporah in pisno sporočeni solidarnosti srednjih šol po Sloveniji, je lahko sklepali, da bi se jim v drugo množično pridružili.

MIRJAM MUŽENIČ

Od četrta do četrta OD OBLJUB DO OBLJUBIC

Stanislav Renko

Pojutrišnjem bo minilo deset let, odkar je t. i. Cassandrova komisija z uradnim imenom »Posebna komisija pri predsedstvu vlade, ki je zadolžena, da preuči vprašanja slovenske manjšine v Italiji«, imela v Rimu svojo prvo sejo 16. januarja leta 1978. Bila je v znameniti Minervini palači, je napisal o tisti seji eden izmed petih slovenskih članov komisije, Stojan Spetič v svojih »Rimskih mlinih« imenovanih »Sodobna povest brez pravega konca o tem, kako je v letih 1977-1980 vladna komisija v Rimu pripravljala zaščitni zakon«. Zato naj takoj navedemo iz te povesti bistvene točke t. i. »Rizzovega dokumenta« v njenem zaključnem poglavju, ki so vsebovale naslednjih enajst obljub za zaščitni zakon:

Odpiranje slovenskih šol in vrtcev v videmski pokrajini. - Seznam 35 občin, kjer živimo Slovenci in kjer uživajo naše kulturne dejavnosti gmotno podporo javnih oblasti. - Ureditev finančnega položaja slovenskega gledališča. - Javno priznanje ali parifikacija Glasbene matice. - Vrnitev povsem obnovljenega Narodnega doma pri Sv. Ivanu. - Pravica do rabe slovenskega jezika v odnosu z oblastmi na celotnem ozemlju 35 občin. - Imenovanje namestnikov šolskih skrbnikov s pristojnostjo za slovensko šolstvo v vseh treh pokrajinah. - Povečanje sklad za tiskanje slovenskih učbenikov. - Podpora gospodarskim dejavnostim mejnih področij, kjer živi manjšina. - Nagla vrnitev izvirnih slovenskih imen in priimkov po brezplačnem postopku. - Možnost pouka slovenščine v italijanskih šolah.

V prepričanju, da naši bralci predobro poznajo današnje stanje po desetih letih, bi ponovna objava teh obljub ob letošnji desetletnici dovolj zgovorno zadostovala tudi brez komentarja ali dodatka. Toda prav prejšnjo nedeljo smo bralci lahko prebrali na tretji strani našega dnevnika, da so se vse te obljube skrčile na dve, ki ju pač ne moremo imenovati drugače kot »obljubi«. Zunanji minister Andreotti, ki je kot predsednik vlade Cassandrove komisije ustanovil, je namreč predsedniku našega Slovenskega stalnega gledališča v pismenem odgovoru na njegovo prošnjo sporočil, da »bo pristojne kroge opozoril, naj primerno podpro SSG«. Mesec pred tem pa je isti predsednik prejel pismo predsednika naše deželne vlade, »ki daje upati, da bo mogoče tekočo sezono SSG skleniti po načrtih in da bo vodstvu te kulturne ustanove uspelo tudi dolgoročno rešiti njeno kočljivo gmotno vprašanje«.

Kdor pa je prav tako v nedeljo po Radiu Trst A poslušal, kaj menijo trije izmed tedanjih petih slovenskih članov komisije - Spetič, Volčič in Iskra - je lahko izvedel:

da so takrat obstajali morda v vsej poosimski dobi najugodnejši politični pogoji za dosego zaščitnega zakona predvsem spričo tedanje vlade nacionalne solidarnosti, ko je KPI od zunaj podpirala Andreottijevo vlado, a se je nasprotovni pojav tržaških melonarjev in nato z zgleditvijo znanega spora z Rimom, končal nam v škodo;

sledila je faza, ko je prišlo do negativnih premikov v Rimu in v Trstu, vendar pa je bilo v nadaljnji - drugi - fazi v letih 1984 in 1985 tudi s travniško manifestacijo storjenih nekaj korakov naprej.

V svojih današnjih presojah pomena tistega triletnega sestajanja komisije pa so njeni trije člani poleg drugega poudarili,

da lanska znamenita evropska listina o manjšinah presega pomen Cassandrove komisije in da bi se moralo pravzaprav težiti, da pride do nekega kompromisa med komisijnimi ugotovitvami in evropsko listino,

da v komisiji noben njen član ni več oporekel, da tudi v videmski pokrajini prebivajo Slovenci,

da pravzaprav še ni znano vse o poteku dela komisije,

da je med nekim odmorom med pogajanjimi pok. dr. K. Šiškovič prefektu Rizzu na vprašanje, kaj so naše minimalne zahteve, odgovoril kratko in jedrnat: slovenske šole tudi v videmski pokrajini in veljavnost posebnega statuta londonskega memoranduma v vseh 35 narodnostno mešanih občinah v deželi Furlaniji-Juljski krajini. In končno, da so se stvari spremenile na slabše. To je, žal, res - dokaz pa so omenjene obljube. Toda ni izključeno, da se morda motimo. Iz zapisnika, objavljenega v tržaškem Delu 28. decembra lani o seji senata dne 6. decembra lani, na kateri so razpravljali in soglasno odobrili tiste milijarde za obe manjšini, sledi, da so za predlog senatorja Spetiča glasovali tudi misovci. In če bi zaščitni zakon vseboval v treh členih Šiškovičev »minimum« s preambulo o »največjem možnem varstvu« (saj tudi londonski posebni statut začne s preambulo)? Bi morali izključiti možnost, da bi utegnili zanj glasovati misovci, tako kot so glasovali za milijarde namenjene za izvajanje zaščitnega zakona tudi ob sklicevanju na svojo skrb za italijansko manjšino v Jugoslaviji, ki jo varuje cela vrsta zakonskih predpisov? Mar jim tako ravnanje ne bi narokoval sklep njihovega bolonjskega kongresa, da niso za režim itd., temveč samo za »gibanje« itd. (Gl. četrtek, 17. decembra). Na tem mestu smo že ugotovili (v četrtek, 3. decembra 1987), da je pred režimom že sam Mussolini leta 1915 govoril o nujnosti podobnega odnosa do Slovencev po zmagoviti priključitvi Trsta in okolice. In v MSI - Destra nazionale vsrkani monarhisti bi vendar morali upoštevati, da nam je njihov kralj - kot smo večkrat zapisali v teh četrkih - v svojem kronske govorniku štiri leta pozneje v rimskem parlamentu svečano obljubil kar največ v tem pogledu. V takem primeru bi lahko govorili ne samo o doslednosti načelnika senatne misovske skupine, temveč tudi o vzdušju, ki ga je zamejski delegaciji na letošnjem novoletnem sprejemu omenil predsednik predsedstva naše matične domovine, ki mu je naš senator prav gotovo pripovedoval o dogodku o tistem soglasnem glasovanju. Misovska nedoslednost bi namreč bila enaka ravnanju tistega, ki hiše potrebnemu občanu zagotovi denarna sredstva, nato pa mu dovoljenja za gradnjo noče dati.

MARKO WALTRITSCH

Štafeta miru od Codroipa do Aviana

TRST — Petdeset kilometrov do dolga štafeta, ki jo v soboto prireja Centri za pobude za mir, ki delujejo v okviru Zveze komunistične mladine Italije, v znak protesta proti odločitvi vlade, da v Rivoltu pri Codroipu namesti večjo enoto vojnih letal AM—X. Pobudo so predstavniki mladih komunistov orisali včeraj v Trstu. Namestitev novih letalskih enot bi po njihovem mnenju bila v nasprotju z novimi svetovnimi težnjami po miru in razorožitvi, zlasti v deželi, kakršna je naša, kjer so nameščene že številne vojaške enote in kjer je izredno visoko število skladišč z orožjem. Koncentracija orožja v obmejni deželi, ki spada v delovno skupnost Alpe-Jadran, pa nasprotuje tudi z načeli same skupnosti, ki išče nove poti medsebojnega sodelovanja. Prav zaradi tega, so dejali, je toliko nujnejša potreba po dejanski denuklearizaciji teritorija. Štafeta bo startala ob 14. uri iz Codroipa in bo v večernih urah prispevala v Aviano. Spreved z baklami bo krenil po furlanskem mestecu, manifestacija pa se bo zaključila v avianskem mladinskem domu z nastopom glasbenih skupin in pričevanji političnih in mladinskih predstavnikov.

Ostre polemike v Venetu o zakonu za obmejna področja

GORICA — Lanski predčasni razpust rimskega parlamenta je preprečil izglasovanje številnih zakonov, ki so že bili v razpravi v senatu ali poslanski zbornici. Med te sodi tudi zakon o obmejnih področjih v Furlaniji-Juljski krajini. O tem je že več časa tekla v naši deželi razprava. Svoje osnutke so takrat predložili tako zastopniki večinskih kot opzijskih strank. V glavnih obrisih o doktrini spazink in parlamentarci našli soglasje o dokončnem osnutku zakona, zanj se je seveda v prvi vrsti zavzela Deželna uprava. Nanj je pristala tudi rimska vlada. V lanskem finančnem zakonu je že bila vpisana postavka 400 milijard lir.

Zdelo se je, da bo zakon kmalu izglasovan. V poštven naj bi prišla pomoč države gospodarskim pobudam v obmejnih krajih, od Trsta in Goriške do Benečije in tja do Karnije ter Kanalske doline. Seveda bi prišli v poštev tudi drugi kraji naše dežele, saj so prvotno zaokroženo območje razširili na vso deželo in tudi preko njenih ozkih mej, v nekatere predele pokrajine Belluno, ki sodi že v deželo Veneto.

V novi zakonodajni dobi je ta zakonski osnutek spet prišel v razpravo pred parlamentom. Zanj so se zavzeli parlamentarci vseh strank. Predsedniku deželne vlade je uspelo najti skupen jezik. Seveda obstajajo še nekateri pomisleki o sedanjem besedilu zakona. V Rimu se je Biasutti zavzel tudi za to vprašanje. Zaradi zakasnitve pa je bila pred letom dni predvidena postavka v finančnem zakonu zmanjšana od 400 na 300 milijard lir. To se je zgo-

dilo s številnimi drugimi postavkami v finančnem zakonu, ki niso bile lani izkoriščene.

Ko je že kazalo, da bo zakon o obmejnih conah šel skozi brez posebnih pretresov, so se oglasili najprej gospodarstveniki, potem pa še politiki v Venetu. Zgodilo se je, da je predsednik deželne vlade Veneta Bernini pisal predsedniku deželne vlade FJK Biasuttiju, da bi ta moral podpreti predlog, da se med obmejne cone vključijo tudi nekateri predeli Veneta. To naj bi bila celotna pokrajina Belluno, poleg te pa še nekateri okraj pokrajin Benetke (Portogruaro) in Treviso (Vittorio Veneto, Oderzo).

Stvar je v političnih, gospodarskih in časopisnih krogih Veneta zavzela tak obseg, da se težko otresemo vtisa, da ne gre za neko prikrito grožnjo. »Če nas ne boste v tem podprli, se bodo naši parlamentarci zoperstavliali sprejetju zakona v korist Furlanije-Juljske krajine.« Tako nekako govore v teh tednih v Venetu.

Predsednik Bernini pravi, da je Furlanija že imela veliko koristi od zakonov za popotresno obnovo. Furlanska industrija da se je v zadnjem času tako utrdila, da lahko konkurira tisti v Venetu tako na domačih kot na tujih trgih. Bernini pravi tudi, da je treba državne dobrine enakomerno porazdeliti na vsem državnem ozemlju. Pokrajina Belluno in prej omenjeni okraj drugih dveh najbolj vzhodnih pokrajin Veneta, da sta v prav podobnih težavah kot so obmejni predeli FJK.

Bernini trdi, da ima v tej svoji zahtevi soglasje vsega deželnega sveta Veneta, neglede na politično raznolikost.

V Furlaniji se v zadnjih dneh sheda veliko govori o tem vprašanju. Na raznih sevidih furlanski politiki že kritizirajo kolege iz Veneta. Predsednik deželne vlade Biasutti je rezko odgovoril novinarju beneškega dnevnika Il Gazzettino, da v nobenem kraju Veneta nimajo težav, ki bi bila podobna tistim s katerimi se soočajo v Gorici ali v Karniji. Posebni status je Evropska gospodarska skupnost priznala nekaterim mejnim deželam v Zvezni republiki Nemčiji. Ko bi bila Dežela FJK ustanovljena že v letu 1960 bi bili že zdavnaj imeli podobni status.

Osnutek zakona predvideva, da bi bil zakon veljaven deset let. V tem času naj bi država omogočila finančne olajšave v skupni vrednosti 2.000 milijard lir. Podpore bi šle investicijskim programom, tehnološki preosnovi, izvoznim pobudam, podpore Deželi za finansiranje kulturne dejavnosti manjšin, podpore univerzam v Trstu in Vidmu za njih sodelovanje s podobnimi ustanovami v drugih državah itd.

Čisto logično je, da taka torta vzbuja apetite sosedov. Ti in ne samo ti so že napovedali vrsto popravkov. Svoje popravke pa je napovedala tudi vlada, potem ko je bil osnutek zakona pred kakim tednom sprejet v ožjem odboru proračunske komisije poslanske zbornice.

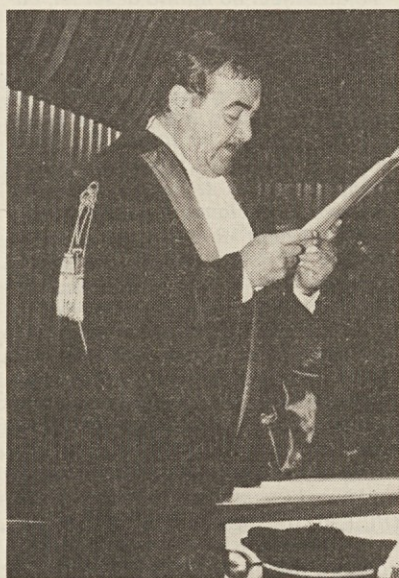
Na tržaškem sodišču včeraj slovesno odprtje sodnega leta

Nepopoln organik in pomanjkanje reform onemogočata učinkovito delovanje sodstva

Člani sodišča, predstavniki sodnikov, odvetnikov in drugih sodnijskih organov, predstavniki organov javne varnosti, verskih skupnosti ter deželne, pokrajinske in občinske avtoritete, so včeraj prisostvovali uradnemu odprtju sodnega leta. Častna mesta v dvorani tržaškega sodišča so zavzemali med drugimi škof Bellomi, kvestor Mattera, senator KPI Spetič, predsednik Dežele Biasutti, predsednik Pokrajine Locchi, predsednik Deželne sveta Solimbergo in župan Staffieri, slovesnosti pa se je udeležila tudi predstavnica jugoslovanskega konzulata v Trstu Valenčičeva.

Po že ustaljenem vrstnem redu, je bilo pred uradno proglasitvijo sodnega leta — nalogo je izvršil predsednik prizivnega sodišča Roberto Bianchini — na vrsti izčrpano poročilo o težavah, pomankljivostih, načrtih in dosežkih sodstva v deželi FJK. Podatki, ki jih je v imenu državnega pravdnika D'Agostina navedel namestnik Ballarini, pravzaprav niso bistveno drugačni od lanskega obračuna. Govornik je opozoril predvsem na kronično pomanjkanje osebja, kar seveda onemogoča hitro postopanje. Organik je izredno nepopoln, saj manjka 19 sodnikov, 15 kanclistov, 30 tajnikov in 24 pomožnih strojev, ki se v obliki rokov pisov kopičijo v sodnih uradih.

Ballarini je nato prisotnim postregel s statističnimi podatki o številu sodnih obravnav in kaznivih dejanjih v deželi. Posebno poglavje je posvetil zaskrbljujočemu pojavu naraščanja prestopništva mladoletnikov, ki mu sodišče za mladoletne že zaradi pomanjkanja osebja skorajda ne more biti kos. Pri

Dr. Ballarini bere poročilo državnega pravdnika ob odprtvi sodnega leta

mladoletnikov gre v glavnem za kraje in manjše prestopke, le malo pa je takih, ki so kljub svojim mladim letom že zagrešili rop ali umor. V minulem sodnem letu je naraslo število narkomanov, njihova srednja starost pa se je znatno znižala.

Terorističnih atentatov v minulem letu skorajda ni bilo, če izvzamemo požigalsko »dejavnost«, naperjeno predvsem proti sindikalnim organizacijam in političnim predstavnikom. Izkazalo se je, da je za atentate odgovoren Deganutti, ki naj bi svojo istovet-

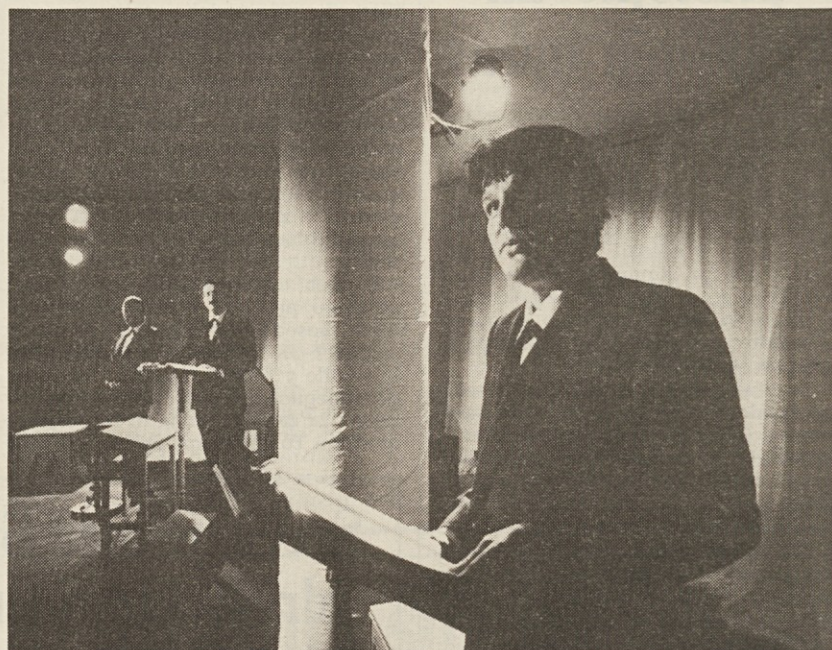
nost skrival pod nazivom POT (Prima organizzazione triestina). Osumljenec sedi v celici tržaškega zapora.

Predvsem v Trstu se je lani povišalo število aretiranih zaradi razpečevanja mamil. V glavnem gre za tihotapljenje preko jugoslovansko-italijanske meje, nikjer v deželi pa niso organi javnega reda naleteli na centre za predelovanje mamil. Namernih umorov je bilo letos 11, torej znatno več kot lani, statistični podatki o poskusih umora (13), ropov (202), izsiljevanj (56) in ugrabitev (7), pa se niso bistveno spremenili. Število nenamernih umorov (večinoma gre za prometne nesreče s smrtnim izidom) se je znižalo (od 214 do 198). V preteklem sodnem letu se je obnem zvišalo število kaznivih stečajev (od 28 do 36), manj pa je bilo navadnih stečajev (od 128 do 75) in valutnih prekrškov. Od 592 na 1040 pa je naraslo število vloženih prošelj za ločitev.

Številni posegi predstavnikov sodnega organa so še posebej opozorili na dramatične probleme, ki onemogočajo reden potek pravice. Predstavnik združenja odvetnikov Moze je podal precej negativno sliko tržaške sodne stvarnosti in predvsem opozoril na nevarnost, da bi država izkoristila civilno odgovornost sodnikov za kritje svojih lastnih napak. Do podobnega zaključka je prišel tudi predstavnik pravosodnega ministrstva Tronci. Član tržaške sekcije Državnega združenja sodnikov Gorian pa je poudaril nujnost odobritve novega zakonika o kazenskem postopku, ki je v načrtu že celih 13 let. Pravzaprav je večina nujnih reform, ki bi končno omogočile pravilno delovanje sodnih organov, trenutno šele v načrtu.

Danes zvečer po uspeli torkovi predpremiери

V Kulturnem domu premiera Smoletovega Krsta pri Savici

Po uspeli torkovi predpremiери, na kateri je bilo delo predstavljeno predvsem šolnikom, bo Smoletov Krst pri Savici nočjo doživel tudi uradni krst, prvi na Komornem odru. Drama, ki obnavlja enega glavnih slovenskih mitov, razširja zgodbo o Črtomiru, junaku iz Prešernove pesnitve, ki se je že davno preselil iz literature v življenje in postal nekakšen arhetip ali simbol slovenskega duha. Črtomir je problematičen, če ne sploh negativen simbol, saj pripoveduje njegova zgodba pravzaprav o eksemplarnem poražencu oziroma izdajalcu - meni teatrolog dr. Andrej Inkret, ki je pripravil priredbo besedila in spremni esej.

Režija je bila zaupana Jožetu Babiču, s katerim so pri postavitvi sodelovali Marjan Kravos, Marija Vidau, Pavle Merku in Jože Faganel.

Na liki: Tone Gogala - Črtomir in Anton Petje ter Vladimir Jurc, ki nastopata v dvojnih vlogah. Ostali interpreti so: Maja Blagovič, Bogdana Bratuž, Stojan Colja, Alojz Milič in Adrijan Rustja. Kot komentator nastopa tudi Inkret.

Odgovor dolinske občinske uprave uslužbencem pred napovedano stavko

Kot smo že poročali, so uslužbenci Občine Dolina napovedali za jutri ponovno stavko, kar pomeni, da ni prišlo do sporazuma med delavci in upravo. Letaki in pisma kažejo na dokajšnje razlike v stališčih, omenjenih dopisov in letakov pa je že za droben sveženj. Včeraj je dolinski župan pismeno odgovoril na obtožbe delavcev, krajši dopis pa je poslal tudi pokrajinskemu tajniku sindikata uslužbencev javnih ustanov CGIL.

V omenjenem pismu župan ugotavlja, da občinska uprava nikoli ni smatrala, da so se pogajanja z uslužbenci prekinila, kot je to zapisal pokrajinski tajnik sindikata uslužbencev v pismu, ki ga je poslal županu po stavki, ki je bila 8. januarja. Ob pojasnilu je dolinski župan povabil tajnika sindikata na srečanje, ki bo v soboto, 16. t. m., na županstvu.

V odgovoru občinskim uslužbencem pa je župan Edvin Švab napisal naslednje: »Pred stavko 8. januarja 1988 ste »delavci Občine Dolina« v svojem rumenem letaku napisali, da ima uprava provokatorski odnos, ker ni spoštovala podpisane pogodbe. Sporazum smo podpisali pod pogojem, da mora država kriti vse stroške za osebe, to se do sedaj ni zgodilo.« Nadalje Švab ugotavlja, da so uslužbenci obtžili upravo, da je 23. 12. 1987 demagoško sporočila nekatere informacije. Župan odgovarja na trditve takole: »Res je, da je uprava predložila svoje predloge že 18. decembra, vendar ne sklepov.«

V zaključku pisma Švab odločno zanika trditve, da Občina Dolina upravlja s praznimi besedami in ne z dejanji. Župan se v svoji trditvi sklicuje na mnenje velike večine občanov, kot tudi na večji del občinskih delavcev.

Občinski odbor Občine Dolina je izdal pismeno izjavo, v kateri so navedeni pogajalni sestanki. V izjavi je posebej poudarjena trditev, da sta župan in odbornik Švab sporočila sindikatu predloge in nobenih dokončnih odločitev. Ob zaključku izjave pa je zapisano naslednje: »Glede nadaljnjega sporazumevanja s sindikatom predlagamo, da se čimprej srečamo in obravnavamo probleme po točkah, tako da bo upravi in sindikatu jasno, na katerih točkah smo dosegli dogovor in na katerih smo še ločeni.«

Paticchio novi direktor TV postaje »Telequattro«

Tržaška zasebna televizijska postaja »Telequattro« ima od včeraj novega ravnatelja. Giovannija Marzinija, ki je to nalogo kril deset let, je zamenjal Franco Paticchio, ki je bil med ustanovitelji »Telequattro«, v letih 1977-80 pa je bil tudi njen predsednik. Več let je tudi odgovorni urednik krajevnega tednika Il Meridiano, medtem ko je bil svojčas tudi v vodstvu nogometnega moštva Triestine. Giovanni Marzini bo odslej novinar deželnega sedeža RAI.

Kljub odločitvi Tabora mladih, da preneha z delovanjem

Plodni obračun občnega zbora SKD Tabor

Poročati o torkovem 20. občnem zboru SKD Tabor z Opčin ni lahka stvar. SKD Tabor je eno naših največjih, če že ne največje slovensko kulturno društvo v zamejstvu, z velikim pretokom ljudi, vsakovrstnim delovanjem, kot je v pozdravem nagovoru omenil predsednik ZSKD Ace Mermolja. Prosvetni dom, v katerem ima društvo svoje prostore, je bil žarišče široko razvejanih dejavnosti, saj v okviru društva deluje kar osem posameznih odsekov. Upravljanje društva je postalo ob toliki količinski in kvalitetni razvejanosti skorajda že managersko, kar je bilo tudi razvidno iz obsežnega blagajniškega poročila Nataše Andolšek.

Predstavnica Tabora mladih Mirta Čok je navedla dva vzroka za prekinitev delovanja: »1. Tabor mladih je združeval mlade iz sosednjih vasi, kar je bilo v nasprotju z društveno usmeritvijo, ki združuje predvsem openske vaščane, mi pa smo hoteli razširiti svoje delovanje na širši geografski

prostor oziroma želeli smo delovati tudi v drugih vaseh in v mestu samem; 2. ker se je Tabor mladih maja meseca odločil, da ne sodeluje več z ZSKD iz Trsta, bi bilo naše delovanje v sklopu SKD Tabor, ki je včlanjen v to organizacijo, v kontradikciji z našo odločitvijo.« Predstavnica Tabora mladih je še napovedala, da nameravajo ustanoviti svoje društvo, kar ne izključuje možnosti sodelovanja s SKD Tabor.

Navzkrižja med SKD Tabor in Taborom mladih so telesa nekaj mesecev, preden so izbruhnila na dan. To je razvidno tudi iz tajniškega poročila Nori Jeričeve, v katerem je omenjen intervju v Primorskem dnevniku s člani Tabora mladih, »ki je rnil občutljivost marsikoga v našem in v drugih društvih.« Razprava pa vsekakor ni povsem razjasnila, zakaj je do spora sploh prišlo in ali je bilo prenehanje delovanja Tabora mladih neobhodno potrebno in edina možna rešitev.

To vprašanje seveda niti najmanj ne more okrniti pomena in dela SKD Tabor v preteklem letu. Predsednik Rinaldo Vremec je sicer omenil težave, ki so nastale s preurejanjem dvorane (le-ta je bila dolgo časa neuporabna, preureditev predstavlja veliko finančno breme, ki je poudaril gospodar Zoran Sosič), dela pa gredo h koncu, dvorana je spet odprta in bo v nedeljo, 24. januarja, priča proslavi 20-letnice ustanovitve in delovanja SKD Tabor.

Nori Jerič je v tajniškem poročilu kritično naglasila, da društvo ni izpejalo vseh načrtov, kljub temu pa je priredilo 95 prireditev, gostovanj in drugih pobud. Milko Čebulec je podal poročilo moškega pevskega zbora (zbor skuša s kapilarno akcijo okrepiti svojo sestavo), Kostanca Filipovič pa ženskega (zbor bo letos proslavil 10-letnico ustanovitve). Zelo plodno in polno zadoščen za mlade pevce je bilo delovanje zbora Primorac-Tabor, o katerem je govoril Ivo Jerič. Preurejanje dvorane je po poročilu Kostance Filipovič negativno vplivalo tudi na delovanje seniorske amaterske skupine, (ki pa je pripravila delo Beseda in opereta) in na razstavno dejavnost, o kateri je poročala Magda Tavčar. Stanka Hrovatin je govorila o raznolikem delovanju Knjižnice Pinko Tomažič in tovariši (nad 500 izposojenih knjig, priprava tečajev, prirejanje srečanj, izdajanje društvenega glasila so poglavitne dejavnosti knjižnice). Nives Košuta je v poročilu o glasbeni dejavnosti podčrtala pomen novih prijemov pri glasbenem delovanju, o teledadni rekreacijski skupini pa je spregovorila Lucija Hrovatin.

Občni zbor je ob sklepu izvolil nov odbor, ki ga sestavljajo: Rinaldo Vremec (predsednik), Nataša Andolšek, Ivan Gulič, Stanka Hrovatin, Nori Jerič, Nives Košuta, Olga Lupinc, Pavel Sosič, Bruno Sosič, Viktor Sosič, Zoran Sosič, Magda Tavčar, Drago Vremec, Kostanca Filipovič, Ivo Jerič in predstavnik, ki ga bo določil moški zbor. Nadzorni odbor sestavljajo Lucija Hrovatin, Egidij Košuta in Stojan Sosič.

Pred bližnjo deželno konferenco o državnih soudeležbah

Tržaški kovinarji s stavko in manifestacijo za preokret v politiki za državna podjetja

Deželna konferenca o državnih soudeležbah, ki bo na tržaškem Velesejmu 22. in 23. t. m., se ne bo smela omejiti na razglašanje načelnih izrazov dobre volje ali na oder za bolj ali manj demagoške izjave raznih predstavnikov politične oblasti in javnega gospodarskega ustroja, ampak bo morala dati konkretne odgovore na zahteve delovnih ljudi po resnem preokretu politike državnega koncerna IRI glede njegove prisotnosti v naši deželi. Morala bo dati jasne odgovore za reševanje kriznih razmer v državnih podjetjih, ki predstavljajo kar 80 odstotkov industrijske dejavnosti na Tržaškem in v Julijski krajini, hkrati pa bo morala nakazati jasne perspektive za utrditev in okrepitev vloge teh produktivnih struktur v naših krajih.

In ravno da bi se dolgo pričakovana konferenca (kljub jasnim določilom je niso sklicali že 6 let) ne izvotila v jalovo ponavljanje znanih in potem neizpolnjenih obljub, so sindikati sklenili izjaviti skrajni pritisk na vse pristojne činitele, od vlade do državnih koncernov in deželne uprave: dan pred začetkom dvodnevnega zasedanja, to je v četrtek, 21. t. m., so sindikati kovinarjev CGIL, CISL in UIL oklicali stavko in vseh državnih podjetjih, ob kateri bodo priredili množično manifestacijo v podporo zahtevi po oživitvi proizvodne dejavnosti in po obnovitvi

dopolnilnih delovnih pogodb v njih, kot so včeraj povedali predstavniki vseh treh strokovnih sindikatov, Devescovi (CGIL), Tria (CISL) in Fabricci (UIL), na tiskovni konferenci v Novinarskem krožku.

Riccardo Devescovi, ki je tiskovni konferenci predsedoval, je predvsem naglasil politični pomen dejstva, da so se po dolgem času vse tri strokovne zveze kovinarjev zedinile za skupen nastop, da ukrepajo enotno v obrambo perspektiv krajevnega proizvodnega ustroja. V tem okviru so se tudi odločile za enotno manifestacijo, za katero so še v teku pogovori s goriškimi sindikalnimi organizacijami kovinarjev, da bosta stavka in manifestacija zajeli vso Julijsko krajino, kjer je prisotnost državnih podjetij odločilnega pomena za krajevni gospodarski razvoj. Za njim je glavno poročilo o izredno zaskrbljujočih razmerah in perspektivah v podjetjih z državno udeležbo na Tržaškem imel predstavnik kovinarjev CISL Tria, ki je pred številne prisotne novinarje in sindikaliste razgrnil podatke o situaciji v posameznih obratih.

Iz tega poročila izhaja, da so tržaško gospodarstvo in delovni ljudje že plačali prevelik davek zgrešeni politiki in pomanjkanju pravih programov vlade in državnega koncerna IRI: od prve konferen-

ce o državnih udeležbah v letu 1982 se je namreč število zaposlenih v javnem industrijskem sektorju zmanjšalo kar za tretjino, od 7950 na 5417, to je kar za 2.533 enot, pri čemer je treba še upoštevati, da je od še danes nastavljenih kar desetina, to je 249 delavcev, v dopolnilni blagajni, torej izven proizvodnega procesa. V Tovarni velikih motorjev so v zadnjih 6 letih odpustili 892 delavcev in uradnikov, v Tržaškem arzenalu je 426 delovnih mest manj, v škedenjski železarni AIT 710, v trgovskem oddelku družbe Fincantieri 267 manj, v tovarni dizlovih motorjev Isotta Fraschini 238 manj.

Tiskovno konferenco je sklenil zastopnik UIL Fabricci, ki je poudaril, da mora pomeniti bližnja deželna konferenca o državnih soudeležbah odločen preokret v teh skrajno zaskrbljujočih razmerah, saj drugače grozi na primer že letos škedenjski železarni zaprtje, Tržaškemu arzenalu pa perspektiva, da se bo v njem dejavnost omejila na samo popraviljanje ladij, brez pravega proizvodnega izhoda.

Ob robu tiskovne konference je omeniti, da se bodo danes krajevni sindikalisti in deželna odbornika za industrijo Carbone in za finance Rinaldi srečali v Rimu z ministrom za državne soudeležbe Granellijem, da opredelijo dokončni program deželne konference o državnih podjetjih.

Predsednik vlade Giovanni Gorla pride v Trst 1. februarja

Udeležil se bo svečanosti ob 25-letnici deželne statuta

Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina bo 1. februarja praznovala 25-letnico svojega avtonomnega statuta. Na ta dan bo deželni svet zasedal na izredni seji, ki se je bo udeležil tudi ministrski predsednik Giovanni Gorla. Njegovo prisotnost v Trstu je Dežela že pred časom napovedala, uradno potrdilo pa je prispelo šele včeraj zjutraj. Osrednja proslava ob obletnici bo torej prav sklicanje izredne seje, na kateri bodo govorili vidni predstavniki vseh krajevnih oblasti. Slovesne govore pa bodo imeli predsednik deželne sveta Solimbergo, predsednik Dežele Biasutti in seveda častni gost, predsednik vlade Gorla.

Delavci rafinerije Aquila se ne nameravajo vdati v usodo Sindikat vztrajno zahteva rešitev vprašanja stoodstotne zaposlitve sedanjih uslužbencev

„Boleči, a premišljeni sklep Dežele“ (kot ga je označil podpredsednik Carbone) oziroma ponedeljkov podpis sporazuma med tržaškimi krajevnimi upravami in ministrstvom za industrijo ter družbo Monteshell, ki je za vselej odpisal dejavnost v rafineriji Aquila, je sindikalna federacija CGIL, CISL, UIL po svoje ocenila včeraj na skupščini delavcev žavelskega obrata. Sindikat sporazuma ni podpisal, ker ga ima za meglenega in nedoslednega, sedaj pa se pripravlja na nove protestne akcije, katerih namen je dobiti odgovor na nekaj ključnih vprašanj, ki so jih vsi podpisniki kratko malo spregledali. Delavci so to zahtevo v celoti podprli, saj se tudi sami ne morejo strinjati z izbirami, ki odločajo o njihovi usodi. Resda njihova reakcija ni bila ostra, kot bi nemara pričakovali, razumeti pa je treba tudi njihovo skoraj resignirano razpoloženje, saj že dve leti živijo v skrajni negotovosti in s pomočjo občasne preživnine iz dopolnilne blagajne.

Z vsemi bolj ali manj sprejemljivimi variantami zaposlovanja sedanjih uslužbencev Aquile bi ostalo brez dela kakih dvesto oseb. Res, da se je Monteshell obvezala, da bo takoj uvedla redno dopolnilno blagajno in izplačevanje predprijemov, vendar ta rešitev ne more veljati v nedogled, kvečjemu dve ali tri leta. In potem? Z rimskim podpisom - menijo delavci Aquile - so krajevni upravitelji z Deželo na čelu klavno položili tudi edino učinkovito orodje, in sicer možnost zaplembe zemljišč, na katerih stoji rafinerija. Ta, sicer skrajni postopek bi lahko sporazumno uveljavile deželna uprava, Občina Milje in ustanova EZIT in tako preprečile namestitev alternativne industrijske dejavnosti, ki ni vezana na

rafiniranje. To orodje so vsi sedanji podpisniki že od vsega začetka žavelske afere uporabljali v znak enotnosti in solidarnosti z delavci in sindikatom. Kako to, da so se mu zadnji trenutek odrekli? In, končno, deželna uprava se je še pred dobrim mesecem zgražala nad zahtevami vlade in ministrstva ter družbe Monteshell po astronomskih finančnih podporah za preureditev rafinerije in usposobitev skladišča. (Znano je, da se je bivša lastnica Total nameravala odpovedati skladišču in to zastopni.) Kljub temu pa v ponedeljek ni nihče niti trenil, ko so na pogajalno mizo padle prav tako astronomske številke. Gre namreč za več kot sto milijard lir z raznimi obrestnimi olajšavami in iz različnih skladov. (Nedos-

lednost zgovorno potrjuje sledeči podatek: furlansko podjetje Zanussi je za 22 tisoč delovnih mest dobilo 180 milijard podpore, Aquila pa naj bi jih za 150 delavcev dobila 120...) Od kod Deželi nenadoma tolikšna finančna razpoložljivost?

To so torej vprašanja, na katere sindikat in delavci (bivše) naftne čistilnice zahtevajo odgovor. Vse zaman so razne odklonilne in optimistične ocene izdala rimskega sestanka, ki jih dajejo v časopisih krajevni predstavniki političnih strank. Ščepec svoje soli so namreč na zadevo potresli tudi taki, ki se ves čas bojov in pogajanj niso nikoli oglašali, pa tudi taki, ki so vselej zatrdili, da so na strani sindikata in delavcev. KPI je na primer izdala tis-

kovno sporočilo, v katerem se obvezuje, da bo še naprej podpirala boj delavcev in sindikata in da bo v okviru svojih pristojnosti zahtevala jasne odgovore na številna odprta vprašanja. Nadalje se sprašuje, kako to, da ministrstvo za industrijo ni preverilo vrednosti predlogov družbe Sasea, ki je še vedno pripravljena prevzeti žavelski obrat in kako to, da Dežela ni vztrajala pri zahtevi, da do preverjanja pride. Dejstvo, da 200 oseb (o načinu razporejanja delovnih mest smo obširno poročali že v včerajšnji številki) nima zagotovljene delovne prihodnosti, je na dlani kot še nikoli, sindikat pa je vedno zahteval jamstvo za zaposlitev vseh sedanjih uslužbencev Aquile.

Po skupščini so se delavci in sindikalni predstavniki najprej podali pred sedež deželne vlade, kjer sta delegacijo sprejela Carbone in Biasutti. Po daljšem pogajanju je Carbone podpisal dokument, s katerim se obvezuje, da bo najkasneje do 15. februarja preveril vse razpoložljive proizvodne in finančne načrte nove lastnice Aquile, družbe Monteshell ter Pezzolijeve tekstilne industrije. Obalno skladišče pa naj bi Dežela oddala svojemur namenu le v primeru, da bodo omenjeni načrti sprejemljivi in da bodo zagotovili popolno zaposlitev vseh uslužbencev Aquile. Usoda rafinerije je torej zapečatena, kljub usodnemu podpisu, ki ga je minister za industrijo Battaglia ocenil za „zgodovinskega“, pa še ni znano, kaj bodo namesto naftnih derivatov v žavljah sploh proizvajali. Odgovor na ta vprašanja bodo delavci v prihodnjih dneh zahtevali tudi od ostalih krajevnih uprav. (mi)

Na sliki: delavci Aquile med včerajšnjo skupščino.

Kraška gorska skupnost je o njem že izdala negativno mnenje Raziskovalni center pri Padričah izdelal svoj podrobnostni načrt

Včeraj je skupščina članov konzorcija Centra za znanstvene in tehnološke raziskave odobrila podrobnostni načrt za ureditev celotnega ozemlja, s katerim bo Center razpolagal. Nekateri so po sprejemu načrta dejali, da gre za zgodovinski trenutek, slišali pa smo, da je bila razprava zahtevna in tudi ostra, saj se niso vsi strinjali s sprejetimi izbirami in so izrazili marsikateri pomislek. Nas seveda zanima bistvo načrta.

Podrobnostni načrt je izdelala družba SVEI SPA, ki deluje v sklopu IRI Italstat. Načrt pomeni tehnično ureditev prostora, ki ga je regulacijski načrt namenil znanstvenim dejavnostim. Gre torej za ozemlje, ki obsega območje AR1 pri Padričah in T8 pri Bazovici. Kot je zapisano v samem tiskovnem sporočilu Centra, se področji med sabo razlikujeta, podrobnostni načrt pa ju v bistvu enači. Skupni imenovalec, ki je narekoval takšno izbiro, naj bi bila skrb za aktivno obrambo okolja; posegi se bodo morali podrejevati prav omenjeni skrbi. O vplivu, ki ga bodo imele na okolje nove strukture, je izdelala študijo tržaška družba Naturstudio.

Okolje močno pogojuje izbiro kraja, kjer bo sinhotron. Od 49 hektarjev, ki jih bodo razlastili, bo morala polovica ostati nedotaknjena, na preosta-

lem zemljišču pa bodo lahko zidali samo na 5 hektarjih. Da bi se bolje seznanili s tehnologijo, ki je potrebna za izgradnjo in delovanje sinhotrona, je posebna komisija obiskala razna evropska mesta, kjer so podobni objekti.

Okolje na Padričah naj bi bilo manj »vredno«, nekatera področja pa so v bistvu že močno načeta. Podrobnostni načrt upošteva tudi za Padriče vsa tista pravila, ki služijo vrednotenju okolja. Kot je dejal ravnatelj Centra Sancin, bodo nova poslopja gradili tako, da bodo zasedla čim manj zemljišča.

Po sprejemu načrta smo se pogovarjali s predsednikom Kraške gorske skupnosti Marinom Pečenikom, saj je morala KGS dati svoje mnenje o načrtu. Mnenje je KGS pismeno posredovala Centru. V prvi točki pisma je rečeno, da KGS nasprotuje lokaciji sinhotrona pri Bazovici in vztraja, da se ga namesti na območju z oznako AR1. KGS izraža svoje pomisleke tudi glede ureditve Centra pri Padričah, vendar bo dokončno stališče izdelala po globljih študijah, saj je Center poslal podrobnostni načrt komaj minulega decembra.

Predsednik KGS Pečenik nam je tudi sporočil, da se je o vseh omenjenih vprašanjih pogovarjal s predsednikom deželne odbora Biasuttijem.

Slednji je obljubil, da se bo z nekaterimi člani odbora udeležil javnega srečanja o podrobnostnem načrtu, ki bo na Padričah. Na srečanju bi morali biti prisotni še predstavniki Občine Trst, Centra za znanstvene in tehnološke raziskave, krajevne organizacije in seveda zainteresirani prebivalci (datum sestanka še ni določen). Dejstvo je namreč, da uprava Centra nikoli ni veliko upoštevala mnenj in zahtev krajevnega prebivalstva. Sam podrobnostni načrt je plod nekaterih zelo spornih odločitev. Pri Bazovici bodo razlastili 49 hektarov zemlje, zidljivih pa bo samo 5. Komu bo služilo ostalo zemljišče?

Avtobusi in čist zrak

Prevozno podjetje ACT priredi jutri ob 18.30 v hotelu Savoia Excelsior srečanje z organizacijami za varstvo narave. Sodeloval bo tudi inž. Luciano Mazzon, ki se znanstveno ukvarja z vprašanjem onesnaženja zraka, ki ga povzročajo vozila, namenjena prevozu potnikov. Mazzon bo govoril o novih tehničnih pripomočkih, ki »prečiščujejo« izpušne pline in o zakonskih predpisih na tem področju. Srečanje bo vsekakor zanimalo vse, ki jim je pri srcu zdravo in nezastrupljeno okolje.

Živahna razprava na sekcijских skupščinah Zaključujejo se priprave na pokrajinski kongres PSI

Tržaški socialisti zaključujejo priprave na svoj pokrajinski kongres, ki bo v soboto popoldne in v nedeljo v konferenčnim dvoranam Tržaškega velesejma. V preteklih dneh so že opravili sekcijske skupščine članov v zgonski in repentabski občini ter v tržaških rajonih Zahodni in Vzhodni Kras (iz katerih je izšlo prvih 5 slovenskih delegatov, in sicer Pavel Colja, Boris Milčič, Boris Štrekelj, Milan Čuk in Vojko Kocman), v sekcijah »Santi« za Sv. Jakob in Škedenj, »Brodolini« za Valmauro in Alturo, v devinsko-nabrežinski in miljski občini, v sekciji »Pittoni« (skupaj s svetoivansko) in skupno sekcijo za Rocol in za uslužbence Tovarne velikih motorjev. Sinoči so se zbrali socialisti iz dolinske občine, danes pa se bodo predkongresne skupščine socialistov s Tržaškega končale s srečanjem članov PSI iz mestnega središča.

Razprava na sekcijских skupščinah je bila, sprito enotnega pristopa vseh notranjih komponent stranke (za razliko od preteklih časov, ko so predkongresne priprave označevala ostra struparska razločevanja), vsekakor živahna, a hkrati umirjena in konstruktivna, udeležbapa povsem zadovoljiva, nam je izjavil namestnik pokrajinskega tajnika PSI Alessandro Perelli. Povsod so

odobrili kongresni dokument, ki vsebuje predloge krajevnega socialističnega vodstva za oblikovanje »Trsta modernih« (mi smo ga že povzeli pred nekaj tedni), razpravljavci pa so pripisovali tudi razna dopolnila k predloženim tezam. Posebno pozornost so na skoraj vseh sekcijских skupščinah posvetili tudi vprašanju slovenske narodnostne skupnosti in je že napovedano, da bodo delegati predložili na kongresu ustrezne popravke in dopolnitve k predlaganemu dokumentu.

Vse predkongresne priprave je vodila paritetna komisija vodstva stranke, v kateri so bili zastopani predstavniki treh komponent, ki sestavljajo tržaško federacijo PSI, in sicer notranje leve (ki jo vodi pokrajinski tajnik in tržaški podžupan Augusto Seghene) ter dveh »reformističnih« komponent, ki jima načelujeta podpredsednik deželne vlade Gianfranco Carbone in dolgoletni voditelj Arnaldo Pittoni. Tržaški socialisti so povabili na svoj kongres vse politične stranke razen MSI, pričakujejo pa, da bodo s kongresa prišla tudi jasna stališča glede krize na tržaški Občini in glede novih pobud stranke pred bližnjimi deželnimi, pokrajinskimi in občinskimi volitvami.

CGIL kritizira občinsko upravo zaradi ustavitve upepeljevalnika

Pokrajinsko tajništvo sindikata javnih uslužbencev CGIL je včeraj zavze- lo ostro kritično stališče do napovedane enotedenskega zaprtja upepeljevalnika smeti na Pantalejmunu. Do zaprtja bo prišlo, ker naprava potrebuje popravil, toda okoliščine, v katerih se bo to zgodilo, so po mnenju sindikata iz več razlogov sporne.

Sindikat v svojem tiskovnem sporočilu najprej ugotavlja, da se bo z ustavitvijo upepeljevalnika v Trstu spet postavljalo vprašanje smeti na pereč oziroma nujnost način, kar se v zadnjih časih že kar redno dogaja. Mar ne bi bil že čas, vprašuje sindikat, da bi tržaška občinska uprava izdelala organski načrt za dokončno ali vsaj trajnejšo ureditev upepeljevalnika? Ta kritika ne leti toliko na posameznika, ki trenutno vodi pristojno občinsko odbornišvo, ampak na politične sile, ki že leta oziroma desetletja upravljajo občino in so torej odgovorne za sedanje stanje.

Kaže, da bodo smeti med ustavitvijo upepeljevalnika začasno odlagali na zemljišču pri Ul. Errera. Šlo bo za približno 20 tisoč stotov odpadkov, ki naj

bi jih upepeljevalnik uničil v drugem času. Pokrajinsko tajništvo sindikata javnih uslužbencev CGIL ob tem opozarja, da za prevažanje in odlaganje smeti veljajo določeni predpisi, ki jih po vsem sodeč zdaj ne bodo spoštovali. Zadeva je nadvse resna, saj konec koncev gre za zdravje ljudi.

Sindikalno tajništvo se nadalje v svojem tiskovnem sporočilu vprašuje, ali je res potrebno ustaviti upepeljevalnik za teden dni. Po njegovem mnenju so podobna popravila v preteklosti zahtevala manj časa. Da je pri vsem tem nekaj narobe, sindikat sumi tudi zato, ker ustavev upepeljevalnika sovpada s stavkami, ki jih je sam sindikat oklical v okviru vsedržavne sindikalne akcije ob sklepanju nove delovne pogodbe za delavce in uslužbence smetarskih podjetij.

Tiskovno sporočilo se zaključuje z napovedjo, da se bo sindikat javnih uslužbencev CGIL zavzel za doslednejše spoštovanje zakonov in predpisov na področju javne higiene in varovanja naravnega okolja. V tem smislu bo nastopil, če bo potrebno, tudi pri sodnih oblasteh.

Ponarejali so zdravniške recepte

Po dolgi in skrbni preiskavi — uvedli so jo že avgusta lani — je policija včeraj prijavila sodstvu tri osebe pod obtožbo, da so ponarejali zdravniške recepte. 35-letna Giorgio Marussi in Liana Alegretto iz Ul. Giulia 13 ter 28-letni Livio Sacchetti iz Ul. Solferino 10 naj bi namreč izkoristili ta trik, da bi se nalagali s psihofarmaki. Zaradi istega kaznivga dejanja sta bila Marussi in Alegrettova od septembra v hišnem priporu. Že pred tem sta namreč izbrala to pot, da bi prišla do omamnih sredstev. Karabinjerji, ki so odkrili promet, so ju tedaj aretirali.

Toda aretacija je malo zalega. Obtoženci so še naprej goljufali lekarnarje, da bi se dokopali do zdravil, ki naj bi nadomestila heroin ali kako drugo težko mamilo. Zadeva je prišla na dan, ko so se lastniki treh tržaških lekarn avgusta zavedli, da so bili nekateri recepti sumljivo nejasni: naslovnice so bile blede, podpisi negotovi. Enega izmed podpisanih zdravnikov, in sicer Sergia Presla, so povprašali, če je res predpisal tako močne psihofarmake. Presel pa o receptih ni nič vedel; v tistem obdobju namreč ni nikomur predpisal takih zdravil. Presel se je zatorej odpravil na policijo, ki je začela prežati na sumljive »bolnike«. V kratkem ji je uspelo zbrati dovolj dokaznega gradiva proti trojici.

Zaplenjena turška ladja pobegla

Že več mesecev je bila zasidrana v pristanišču v Chioggi, kjer je bila pod stalnim policijskim nadzorstvom (tržaško sodišče je namreč zahtevalo njeno zaplenbo), nakar je kapitan ladje izkoristil temno decembrsko noč in odplul. Turška tovorna ladja »Haci Mustafa Torlak« z okrog 4.500 ton nosilnosti je prevažala les, ploščice in drugo blago v vrednosti dveh milijard lir ter je v Chioggio priplula iz Jugoslavije. Zaplenili so jo, ker je turška družba »Tortas Deniz Tika-ret Vesaniy Al«, lastnica pobegle ladje, bila močno zadolžena pri nekaterih italijanskih podjetjih, med katerimi je tudi tržaška »Adriatic middle east shipping company«. Čeprav je ladja zbežala sredi decembra, se je zadeva razvedela šele včeraj. Spretni kapitan, ki je ušel policijski kontroli, pa je v ponedeljek že varno pripeljal ladjo do Cipra.

† Tiho nas je v 83. letu zapustila naša draga teta

Franciška Krošelj vd. Semolič
(FRANCA)

Pogreb bo danes, 14. t.m., ob 13.15 iz kapelice na nabrežinskem pokopališču v mavhinjsko cerkev.

Žalujoci nečaki z družinami

Sesljan, 14. januarja 1988

Ob bridki izgubi očeta izreka občuteno sožalje Filibertu Benedetiču in svojem

Glasbena matica

Ob težki izgubi dragega očeta izreka Filibertu Benedetiču iskreno sožalje

Slovenska komisija PSI

Pri Sv. Sergiju obnovili bar družine Božič - Možina

Ko beležimo uspeh našega človeka, pa naj bo to na kulturnem, športnem ali gospodarskem področju, smo tega iz srca veseli. S toliko večjim veseljem beležimo tokrat preureditev in obnovo bara v Ul. Grego 19 (v Naselju sv. Sergija), last družine Rože in Pepi-ja Božiča, ki pa ga bosta sedaj v glavnem vodila hčerka Vijolica in njen mož Srečko Možina.

Veliko prijateljev, znancev in tovarišev se je v ponedeljek popoldne zbralo v prostorih bara, da nazdravijo podjetni Rožici in da želijo mladima Vijolici in Srečku veliko osebnih sreč in seveda tudi poslovnih uspehov.

Roža in Pepi Božič sta sicer doma s Socerba, vendar sta glavni del svojega življenja preživela prav v tem, v povojnem času močno poitalijančenem kraju.

»Ni bilo lahko začeti delovati v tem kraju, med ljudmi, ki so me na začetku gledali kot tujko. Prodajala sem kruh in še nekatere druge jestvine. Vsakega klienta sem pozdravila najprej po slovensko, nato po italijansko. Vsem to seveda ni bilo prav. Tako so že začeli govoriti, da tu prodaja kruh "sciava". Pa nisem nasledila tem provokacijam. Pošteno sem nadaljevala s

svojim delom, v spoštovanju vseh svojih klientov, katerim pa nisem nikoli prikrila, da sem Slovenka in da to nameravam tudi ostati. Tako sem vzgojila svoji hčerki, v tem duhu sem se vključila v kulturno in politično življenje tega kraja, tako nameravam še nadalje živeti in delati. Mislim, da sem si priborila spoštovanje vseh in da bi bilo prav, če bi moja hčerka po tej poti nadaljevala. Spoštuj druge, a stori vse, da bodo tudi drugi spoštovali tebe, je bil moj moto, in temu bomo ostali zvesti vsi.«

Roža Božič je bila med NOB pogumna in predana aktivistka, ki je delala med mladino in je ostala tem idealom zvesta tudi vsa povojna leta. Ponosna je, da je sodelovala pri zbiranju podatkov pri izdaji dveh pomembnih knjig: »Napredna mladina slovenske Istre 1919-1947« in »Slovenska Istra v boju za svobodo«. Za svoje delo je prejela pohvale in priznanja hvalečnosti vseh, ki so pri tem delu z njo sodelovali.

Roži Božič - Donavi, hčerki in njeni družini, želimo veliko uspehov, da bi vztrajali in bili še naprej zgled napredne in zavedne slovenske družine, na katero lahko vedno računamo. (N. L.)

V Bregu priprave na pust

Tudi v Bregu se vneto pripravljajo na pust. Tamkajšnji pustni odbor je v ponedeljek sklical v Srenjski hiši v Borštu sestanek predstavnikov vseh društev s tega področja, ki so se vabilu polnoštevilno odzvali, kot kaže tudi gornja slika.

Zbor Primorec-Tabor nastopi drevi v Idriji

Po uspelem koledovanju in krajšem novoletnem premoru se mešani pevski zbor Primorec-Tabor ponovno vrača na odski prostor. Na povabilo Zveze kulturnih organizacij iz Idrije se bo drevi predstavil tamkajšnjemu občinstvu s celovečernim koncertom. Kot je pričakovati, bo zbor mladih pevcev privabil številne poslušalce in jim predstavil bogat in skrbno izbran spored. V tem je zajet sklop Brahmovih valčkov ob spremljavi klavirja, izbor istrskih in drugih ljudskih pesmi ter sodobne mnogozvočne skladbe. Nastop je vključen med abonmajske koncerte in nedvomno predstavlja pomembno priznanje, ki kaže na nov dosežek k uveljavitvi in potrditvi zbor samega.

razna obvestila

SKD Barkovlje prireja nadaljevanje plesnega tečaja. Začetek v ponedeljek, 22. februarja. Za informacije tel. 415797.

SKD Barkovlje obvešča, da bo danes, 14. t. m., ob 20.30 redna odborova seja.

TPPZ P. Tomažič obvešča, da bo jutri, 15. t. m., ob 20.30 v Bazovici REDNA VAJA, kjer se bomo med drugim pogovorili o izletu z ladjo po Dalmaciji. Priporočila se prisotnost vseh članov.

Kmetijska zadruga - VAŽNO OBVESTILO PRIDELLOVALCEM OLJK. Kmetijska zadruga v Trstu obvešča, da bo oljarna delovala še ta teden vključno do sobote, 16. t. m. Zainteresirani naj se čimprej zglasijo v oljarni.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Il cielo sopra Berlino, dram., ZRN 1987, r. Wim Wenders; i. Bruno Ganz, Otto Sader. NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Arrivederci ragazzi, Fr., 1986, dram., r. Louis Malle; i. G. Manesse, J. Biras. EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 Io e mia sorella, It. 1987, kom., r. Carlo Verdone; i. Ornella Muti, Carlo Verdone. EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 Le vie del signore sono finite, kom., It. 1987, r. Massimo Troisi; i. Massimo Troisi. NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Angel Heart, l'ascensore per l'inferno, ZDA, 1987, srh., r. A. Parker, i. M. Rourke, R. De Niro. NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Balli proibiti, kom., ZDA 1987, r. E. Ardelino; i. C. Connelly, Lisa Lee Lyon. FENICE - 16.00, 22.00 Senza via di scampo, i. K. Kostner, G. Hackman. GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Opera, srh., It. 1987, r. Dario Argento; i. Claudia Marsillach, Urbano Barberini. MIGNON - 16.00, 22.00 Biancaneve e i sette nani, ris., 1937, 83', prod. W. Disney. EDEN - 15.30, 22.00 Le depravazioni del marchese De Sade, porn., □□□. NAZIONALE III - 16.00, 22.15 La donna contesa da uomini e bestie, □□

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 I miei primi 40 anni, kom., r. C. Vanzina, i. C. Alt, E. Gould, J. Rochefort. CAPITOL - 16.00, 19.00, 22.00 L'ultimo imperatore, dram., ZDA 1987, 203', r. B. Bertolucci; i. J. Lone, J. Chen. LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Oci Ciorne, kom., 1987, r. N. Michalkov, i. M. Mastroianni, N. Keller, E. Sofonova. RADIO - 15.30, 21.30 Super erotica di notte, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Komorni oder
DOMINIK SMOLE

KRST PRI SAVICI

Režija: JOŽE BABIČ

Premiera danes, v četrtek, 14. t. m., ob 20.30

Jutri, v petek, 15. t. m., ob 11.15 zaključena predstava za licej

Zaradi omejenega števila sedežev priporočamo, da vstopnice rezervirate po tel. 734265

Gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega
MILAN JESIH

PTIČI

Režija: BARBARA HIENG

Jutri, 15. januarja, ob 20.30 ABONMA RED A in D
v soboto, 16. januarja, ob 20.30 ABONMA RED B, E in F
v nedeljo, 17. januarja, ob 16.00 ABONMA RED C in G

SKLAD
MITJA ČUK

vabi na koncert

V PESMI NISMO SAMI...

Nastopa mešani pevski zbor
Stane Kosec iz Gamelnj pri Ljubljani

V soboto, 16. t. m., ob 20.30 v Pros-
vetnem domu na Opčinah.

gledališča

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Teatro delle Arti predstavila delo Jamesa Joycea BEGUNCI. Nastopala bosta A. Tieri in G. Lojodice. Režija Marco Sciacaluga. V abonmaju: odrezek št. 4. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI

Operna sezona 1987/88. Nocoj ob 20. uri (red F/A) bo nastopila baletna skupina ROLAND PETIT iz Marseilla z delom L'ANGELO AZZURRO. V soboto ob 17. uri ponovitev za red E.

LA CONTRADA - TEATRO CRISTALLO

Danes, 14. t. m., ob 11. uri bo v gledališču Cristallo baletna predstava za šole, ki jo organizirajo gledališče Verdi. Vsaka predstava traja eno uro. Vstopnica stane 1.000 lir. Zainteresirani se lahko javijo pri blagajni gledališča Verdi. Predstave bodo trajale do 19. januarja.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert pianista I. POGORELIČA.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 14. januarja
BOŽIDAR

Sonce vzide ob 7.43 in zatone ob 16.45
- Dolžina dneva 9.02 - Luna vzide ob 2.42
in zatone ob 11.59.

Jutri, PETEK, 15. januarja
LOVRENC

PLIMOVANJE DANES: ob 4.50 najvišje 36 cm, ob 12.54 najnižje -38 cm, ob 19.58 najvišje 6 cm, ob 23.22 najnižje 0 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 6,3 stopinj, zračni tlak 1025,4 mb rahlo narašča, veter 4 km na uro vzhodnik, vlaga 61-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODIL SE JE: Francesco Busolini.

UMRLI SO: 78-letni Valerio Capeller, 72-letni Giuseppe Bertogna, 80-letni Giovanni Vidonis, 95-letna Giuseppina Veluseh, 77-letna Dorotea Sedmak, 56-letni Sergio Dal Grande, 65-letna Maria de Pinto, 62-letna Maria Flapp, 76-letni Pietro Belli, 96-letna Caterina Sukalja, 87-letna Pierina Antoniutti, 92-letna Maria Mihaleskul, 16-letni Paolo Battistutti, 64-letni Luigi Baskar.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka, 11., do sobote,
16. januarja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Zavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3/2 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

mali oglasi

PSICA - pasma "spinone", rjave barve, brez spodnjih levih sekanecv, se je izgubila 31. 12. 87 na področju Konkonel-Opčine. Tel. 281444 - g. Furlani.

KD VESNA in ŠD MLADINA - upravitelja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje društvenih prostorov-bara. Zainteresirani naj pisмено prošnjo pustijo pri hišniku Doma.

TRGOVSKO PODJETJE zaposli tudi začetnika z diplomom trgovskega zavoda z znanjem tujih jezikov, ki se želi usposobiti kot uradnik ali trgovski potnik. Prednost imajo kandidati moškega spola, z opravljenim vojaškim rokom. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Trgovsko podjetje".

UVOZNO-IZVOZNO podjetje s sedežem v Trstu išče diplomirana trgovskega zavoda, dinamičnega in postavnega, pripravljenega potovati, komunikativnega, ki mu prija zunanje delo. Zahtevani pogoji: lasten avtomobil, opravljen vojaški rok ter znanje enega od svetovnih jezikov. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Potnik".

UVOZNO/IZVOZNO podjetje išče direktorja/co (administracija uvoz-izvoz, organizacija kadrov). Zahteva se: večletna izkušnja na vodilnem mestu ter znanje slovenščine, srbohrvaščine in angleščine. Pismene ponudbe poslati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Direktor".

IŠČEM hišo v najem z malim vrtom, najmanj 220 kv. m. Pisati na Oglasni oddelk Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Hiša".

PRAŠICE najboljše pasme, primerne za pršute, prodaja podjetje Grudina, Sovodnje, Stradalta, tel. 0481/882343. Dobava tudi na dom.

DRVA ZA KURJAVO prodajamo po 15.000 lir stot. Tel. 421508 po 20. uri.

AKACIJEVE KOLE za vinograd prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

PRODAM mize in stole za osmice. Tel. 221845.

PRODAM volkswagen scirocco GT 1500, bele barve, letnik 1978 v odličnem stanju, edini lastnik, 90.000 km; kolesa iz lahke zlitine campagnolo, radio/kasetofon grundig, snežne pnevmatike s kolesi in verigami, nastavki za prevoz smuči in čolna. Indikativna cena 3.000.000 lir. Tel. 825059 v večernih urah.

prispevki

Nosilci krste Ludvika Kralja darujejo 20.000 lir za VZPI-ANPI Padriče.

Ob obletnici smrti drage mame Gizele in očeta Franca daruje hči Marija 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Josipa Benedetiča daruje Josip Duic 30.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na nepozabne starše darujejo Stanko, Marija, Milko in Darko 25.000 lir za spomenik padlim v NOB na Kontovelu, 25.000 lir za pevski zbor V. Mirk, 25.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel in 25.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na sestrnico Krečič vd. Albi daruje Ivanka Danev 40.000 lir za kardiološki oddelk tržaške bolnišnice.

Ob plačilu članarine so darovali za Društvo slovenskih upokojevcv: Ciril Jekič 2.000 lir, Anton Žiberna 2.000 lir, Iva in Vladimir Ščuka 10.000 lir, Jožefa Skočaj 5.000 lir, Štefanija Babič 7.000 lir, Pina Blažina 2.000 lir, Josipina Canciani 7.000 lir, Karla Golob 10.000 lir, Sonja in Just Colja 14.000 lir, Mara Kalin 7.000 lir, Mira Fabjan 4.000 lir, Zora Fabjančič 7.000 lir, Vanja Turina 7.000 lir, Marija Kalc 4.000 lir, Evfrazija Kravos 7.000 lir, Franc Batista 2.000 lir, N.N. 2.000 lir, Jolanda Logar 2.000 lir, Ida Kufersin 7.000 lir, Bojana Modrijan 7.000 lir, Ivanka Rauber 7.000 lir, Ivanka in Franc Resinovič 5.000 lir, Slava Slavec-Ribarič 7.000 lir, Anica Lokar 10.000 lir, Mira Šuman 7.000 lir, Srečko Šuman 7.000 lir ter Ana in Viktor Žerjal 4.000 lir.

LINEA

PROMOCIJSKA PRODAJA

POPUSTI od 20% do 80%

Pričakujemo vas!

LINEA — Ul. Carducci 4 — TRST

V Gorici vedno manj ljudi

Le 39.826 prebivalcev ob koncu 1987 kar 361 manj kot leto prej

39.826 je bilo v Gorici registriranih prebivalcev ob koncu lanskega leta 1987. V primerjavi z letom prej se je njih število zmanjšalo kar za 361, saj jih je bilo 31. decembra 1986 še nad štirideset tisoč, točneje 40.187. Pod štirideset tisoč je šlo prebivalstvo Gorice v prvih dneh lanskega junija.

Na uradu za statistiko na goriški občini nam je funkcionar dr. Michelutti povedal, da gre za letno poprečje, saj so izračunali, da bo podoben negativni trend trajal še več let, upoštevajoč starostno dobo stalnega prebivalstva v našem mestu. To se je pokazalo zlasti v zadnjih letih. V letu 1969 pa smo v Gorici imeli 43.663 prebivalcev.

Gre torej za občuten in stalen padec prebivalstva. To je treba pripisati predvsem manjšemu številu rojstev. Pred leti je bilo v Gorici med petsto in sedemsto stalnih prebivalcev za vsak lenik. V zadnjem času smo padli pod polovico te številke.

Kar pogledimo podrobneje te številke. Manj kot eno leto ima sedaj (podatki so od 31. decembra 1987) 224 fantov in deklic. Eno leto jih ima 235, dve leti 223, tri leta 250, štiri leta 261, pet let 249, šest let 269, sedem let 289, osem let 263, devet let 324, deset let 345. Dodajmo še nekaj podatkov: dvaj-

set let ima 572 občanov, trideset let 464, štirideset let 596, petdeset let 551, šestdeset 522, sedemdeset pa 257 občanov.

Najmlajših prebivalcev je torej vedno manj. To bo seveda imelo svoje posledice v obiskovanju šol vseh vrst in stopenj. To smo sicer že opazili pri vrtcih in osnovnih ter nižjih srednjih šolah. V prihodnjih letih bomo imeli oseko tudi v višjih srednjih šolah. Tako v slovenskih kot italijanskih. Vrsto razredov v vrtcih ter osnovnih šolah so že zaprli, sedaj so na vrsti nižje srednje šole.

Istočasno pa imamo vedno več starejših oseb. Treba je tu vedeti, da v najbolj vročih poletnih mesecih ter v mrzlih zimskih mesecih na matičnem uradu občine zabeležijo največ smrti starejših oseb. V nedeljo smo na tej strani objavili podatke prejšnjega tedna, da je umrlo kar 24 oseb, rodili pa so se le trije.

Poglejmo podatke o ljudeh z več kot 80 leti. Osemdeset let imajo 303 občani. To število se seveda postopoma zmanjšuje. 90 let ima le 65 občanov. Le štirje so stoletniki. Starejši ni nihče.

Po rajonih je bilo prebivalstvo v goriški občini 31. decembra 1987 razde-

ljeno takole: Ločnik 3.650, Podgora 1.111, Pevma-Oslavje-Štmaver 736, Stražice 4.162, Svetogorska četrt-Placuta 6.477, Podturn-Sv. Ana 7.767, Štandrež 1.720, Rojce 1.966, Mestno središče 11.398, Madonnina 814. Za 25 prebivalcev ni ugotovljena pristojnost.

Potrdila za vpis v osnovno šolo

Goriška občinska uprava bo v prihodnjih dneh dostavila na dom potrdila, ki so potrebna za vpis v prvi razred osnovne šole. Potrdila bodo dostavili na naslov vseh otrok, ki imajo stalno bivališče v občini, ne glede, če so se v občini rodili, ali pa so se priselili.

Potrebna potrdila za vpis v prvi razred osnovne šole dostavlja goriška občina na dom že vrsto let. Kot je znano prične v psetek, 15. januarja, predvpis v vse vrste šol.

CISL nasprotuje referendumu o termoelektrarni v Trziču

Sindikalna zveza CISL se je na sestanku s tržiškimi občinskimi upravitelji izrekla proti krajevnemu referendumu o energetske vprašanjih. Kot znano naj bi se prebivalci Trziča na posvetovalnem referendumu izrekli o načrtih povečanja sedanje termoelektrarne ENEL.

CISL meni, da je izvedba v tem trenutku tako časovno kot vsebinsko neumestna. Če naj bo referendum sredstvo za odločanje s strani občanov, potem je to v današnjem trenutku nemogoče, ker da ljudje ne bi mogli sprejemati enega ali drugega stališča na osnovi jasnih in gotovih podatkov. Predvsem naj bi bilo treba počakati na izvedbo študij o učinkih, ki bi jih imelo na okolje povečanje elektrarne. Nadalje naj bi morali počakati na oblikovanje novega energetskega načrta na vsedrjavni ravni, ki bo - po izidu treh vsedrjavnih referendumov - moral določiti nove pogoje za nameščanje objektov za proizvodnjo energije.

Občinski upravitelji očitajo, da je priprava instrumentalni vprašnji, ki ne dajejo napotkov za reševanje realnih problemov, pač pa predstavlja le politično pobudo s predvidljivim izidom. Pred razpravami o morebitni novi elektrarni pa naj bi bilo potrebno najprej dokočno rešiti problem sanacije sedanjega objekta.

Na Pokrajini prošnje za podporo kulturi

Pokrajinska uprava obvešča društva in ustanove, ki želijo zaprositi za prispevke za kulturne dejavnosti na osnovi deželnega zakona št. 68 iz leta 1981, da zapade rok za predložitev prošenj v soboto, 30. t. m. Prošnje morajo biti na kolkovanem papirju (5 tisoč lir), za veljavnost pa je treba obvezno priložiti sledečo dokumentacijo na navadnem papirju: poročilo o delovanju v letu 1987 z obračunom in navedbo morebitnih prispevkov s strani drugih ustanov; program za tekoče leto s proračunom in morebitnimi prošnjami za prispevke na druge ustanove; dokazila o pravnem položaju (ustavna listina, statut, vodstvene organe) za zasebna društva; formalni sklep pristojnih organov za vložitev prošnje (samo za javne ustanove); seznam odbornikov. Na vseh navedenih dokumentih mora biti žig društva. Morebitne fotokopije morajo biti overovljene. Vsako dodatno pojasnilo dobijo zainteresirani v pokrajinskem uradu za kulturne dejavnosti (Korzo Italia 55, tel. 385227) ob delavnikih od 8. do 14. ure.

Koncert pianista Alberta Veggiottija

Recital pianista Alberta Veggiottija je otvoril sezono združenja Lipizer v novem letu in sicer v okviru ciklusa

Nedeljskih glasbenih matinej. Koncert je bil 10. januarja v avditoriju.

Umetnik iz Bergama je odigral program, ki je bil nekakšen pregled čez dve leti glasbenega ustvarjanja: preko čiste linearosti Bacha (Kromatična fantazija in fuga) nas je pianist peljal v ekspresivno in romantično Chopinovo klimo, ki nikoli ne izzveni banalno. Respighijeve gregorijanske melodije v njegovem Preludiju so bile že pogled v modernost, ki se je pod Veggiottijevimi prsti glasila živahno in optimistično.

Končni del koncerta je predstavljala skladba Mussorgskega Slike iz neke razstave, ki je kljub nenavadni težavnosti bila izvedena nadvse prijetno, bodisi v svojih živahnih, kakor svečanih odlomkih. Odobravanje občinstva je bilo burno in je doseglo še izvedbi izven programa: Debussyja Arabesque in preludij, ki ga je komponiral sam izvajalec. Napovedovala in razlagala je prof. Chiara Bledig.

(L. Q.)

■ Goriška in tržiška sekcija Rdečega križa pripravljata ples, ki bo 28. t. m. v plesni dvorani Valentinis v Trziču s pričetkom ob 21. uri. Prijave sprejemajo na sedežih ustanove v Gorici, Codellijeva ulica 9 in v Trziču, Cosulic- heva 20. Priporoča se primerna temna obleka.

razstave

V razstavnih prostorih Goriškega muzeja v Solkanu, Pod vinogradi 2, je dokumentarna razstava "Podobe soške fronte 1915-1917" odprta od torka do petka od 8. do 14. ure, ob sredah od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 11. do 17. ure.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev prireja skupaj z VZPI in s sodelovanju s Subnorum z Reke 31. t. m. avtobusni izlet na Reko z obiskom mučeniških krajev Lipa in Podhum. V ceni izleta je vključeno tudi kosilo. Vpisovanje bo v ponedeljek, 18. in torek, 19. t. m., od 10. do 12. ure na društvenem sedežu.

razne prireditve

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, bo, v nedeljo, 17. januarja, ob 15. uri božični koncert, ki ga izvajata pevski zbor iz Mira in iz Rupe-Peči. Prireditelj je Ženski pevski zbor v Laškem.

kulturni dom

Skupinska razstava goriških slikarjev je odprta vsak dan od 10. do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

Predstavitev knjig dveh najnovejših knjig dr. Matjaža Kmecla in dr. Pavla Merkuja bo jutri, v petek, 15. januarja, ob 18. uri.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Angel heart — ascensore per l' inferno«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 17.30-22.00 »Salto nel buio«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Moana — la bella di giorno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Biancaneve e i sette nani«.

COMUNALE Gledališka predstava »Orfani«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Močnejše fantje«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU

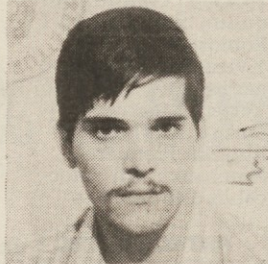
Centrale, Trg republike, tel. 72341.

POGREBI

Ob 9.30 Zofija Petrevčič vd. Kuštrin iz splošne bolnice v cerkev sv. Ignacija na glavno pokopališče; ob 11. uri Elvira Durli vd. Marson iz bolnice sv. Janeza ob Boga na glavno pokopališče.

Ob 15-letnici smrti nepozabnega

Vojka Cotiča

se ga z ljubeznijo in žalostjo v srcih spominjajo

njegovi najbližji

Sovodnje ob Soči, 14. januarja 1988

Racionalizacija služb KZE v Trziču

Večkrat se ugotavlja, da je neracionalna porazdelitev zdravstvenih služb med razlogi za njihovo nezadostno učinkovitost predvsem pa za večje stroške, kot bi bili potrebni. Upravni odbor goriške KZE je v teh dneh odobril sklep, s katerim želi rešiti enega od teh problemov.

Bivši dispensarij proti tuberkolozii, ki deluje v sklopu tržiške bolnišnice San Polo, bodo združili z oddelkom za pljučna obolenja v isti bolnišnici. Obe službi sta doslej nudili podobne, če ne celo povsem enake storitve in je združitev, upoštevajoč tudi probleme v zvezi s pomanjkanjem osebja zaradi prekinitev novih spejemov v službo, bila torej potrebna.

Skupaj z bivšim dispensarijem je doslej delovala tudi služba za športno medicino. KZE je sklenila, naj se pripravi program sodelovanja med to službo in oddelkom za kardiologijo v isti bolnišnici, tako da bi ob povečanju povpraševanju nudili športnikom potrebne specialistične storitve.

Umeščena komisija za toponomastiko

Goriški župan dr. Scarano je umestil posvetovalno komisijo za toponomas-

tiko. V komisiji je sedem članov, predseduje pa ji Luciano Spangher. V prejšnjih obdobjih so bili v omenjeni komisiji tudi občinski svetovalci, ki pa so zdaj izključeni, z namenom, kakor pojasnjuje uradno poročilo, da se komisiji zagotovi popolna avtonomija pri njenem delu.

Ob umestitvi komisije je župan izrekel nekaj priporočil in napotkov glede izbire imen za nove ulice in območja ter glede morebitnih sprememb imen že poimenovanih ulic in trgov.

Poleg Luciana Spangherja so v komisiji še Bruno Staffuzza, Luigi Tavano, Vincenzo Lapini, Albin Sirk, Ego- ne Lodatti in Italo Chiarion.

Iz delovanja rajonskih svetov

V petek, 15. t. m., ob 20. uri je napovedana seja rajonskega sveta v Podgori. Govor bo o poslovanju ter o problematiki v zvezi z davkom na zasledbo javnega prostora in izvozi na javne ulice. V ponedeljek, 18. t. m., ob 20.30 pa se bo sestal rajonski svet v Ločniku.

Prepir na odrskih deskah Verdija Eden na zdravljenju, drugi prijavljen

Domenico Lombardo in Antonio Di Giuseppe, prvi je po rodu iz Taormine, drugi pa je Turinčan, se bosta še dolgo spominjala torkove gledališke predstave v Verdijevi dvorani. Prvi zaradi rane, ki jo je zadobil na nogi, drugi, ker se bo moral na sodišču zagovarjati zaradi namerne povzročitve telesnih poškodb.

Lombardo in Di Giuseppe sta v torek popoldne pripravljala kulise na odru gledališča Verdi, kjer je bila zvečer predstava Domino. Med njima najbrž niso vladali najboljši odnosi in tako menda ni bilo treba veliko, da sta od besed in prerekanja prešla k fizičnemu obračunavanju. Med prerivanjem naj bi Di Giuseppe z izvijanjem zabodel Lombarda v nogo.

Potrebna je bila zdravniška pomoč in takako je prišla zadeva na dan. Lombardo je vložil prijavo proti Di Giuseppeju.

Pojasnilo Bombena

Deželni odbornik za javna dela arh. Adriano Bomben je odgovoril na interpelacijo, ki so jo v deželnem svetu, novembra lani, predložili komunistič-

ni svetovalci, glede deželnega načrta o upepeljevalnikih in glede izbire lokacije za osrednji upepeljevalnik na Goriškem.

Predstavniki deželne vlade je dejal, da je predlog Pokrajine, da bi odpadke vozili v San Giorgio di Nogaro, nesprejemljiv. Lokacijo v goriški industrijski coni so določili, ker se je zato zavzemala goriška občina in še nekatere druge občine, ki pa jih ni posebej imenoval. Pojasnil je tudi, da je na tej lokaciji mogoče zgraditi samo obrat za sežiganje odpadkov. Odbornik Bomben je v skupščini dejal tudi, da Dežela ne nasprotuje drugi lokaciji, če bo tak predlog posredovala Pokrajina. Treba je le spoštovati kriterij, da je na območju pokrajine lahko en sam obrat za predelavo, oziroma uničevanje odpadkov.

Deželni odbornik je, poleg neposrednega odgovora v skupščini, posredoval interpelantom tudi pismen odgovor.

Kakor znano, je sklep deželnega odbora s katerim je bil odobren deželni načrt o upepeljevalnikih trenutno v postopku registracije pri računskem dvoru.

Priletna upokojena frizerka žrtev nesreče na Travniku

Že v torek zvečer, pred polnočjo, nekaj ur po hudi prometni nesreči, ki je na Travniku terjala smrt priletne žeske, so karabinjerji izvedeli za identiteto nesrečnice in takoj obvestili njene sorodnike. V nesreči umrla ženska je Karla Dragica Koršič vd. Carini, ro-

dom iz Pevme, sicer pa bivačica v Gorici v Ulici Torriani.

Kot smo že včeraj poročali, je v torek zvečer okrog 20. ure avtomobilist, prihajajoč s svojim vozilom iz Ulice Carducci, na Travniku, na prehodu za pešce pred cerkvijo sv. Ignacija, podrl žensko ter jo porinil nekaj deset metrov naprej skoro tja do kipa sv. Ignacija. Tam so jo v mlaki krvi pobrali bolničarji. Trčenje je bilo silovito saj je žensko dvignilo s ceste, da je zadela prednje steklo avtomobila in ga razbila. Potem je ženska padla na tla, njena torbica pa je ostala zajeta v prtljažniku na strehi avtomobila. Nesreča se je pripetila na Travniku, kjer je precej močna javna razsvetljava. Zdi se, da je nekdo nesrečo videl. Šofer pa se ni ustavil ter zbežal. Ker so bili dokumenti v odnešeni torbici niso mogli karabinjerji vedeti kdo je bila ponesrečena ženska.

Šele nekaj ur pozneje se je skesani šofer javil na karabinjerski postaji v Gorici. To je 41-letni Mario Grusovin, bivačič v Gorici v Ulici del Prato 24. V Gorici je znan, ker je pred leti igral v nekem glasbenem ansamblu. Takrat ko se je zgodila nesreča je bil v svojem avtomobilu ford escort GO 163014. Vozilo ima seveda razbito prednje steklo ter tudi nekaj drugih poškodb. To seveda potrjuje domnevo, da je bilo trčenje silovito. S seboj je mož prinesel torbico v kateri je bil cel kup dokumentov nesrečnice. Šele takrat so karabinjerji izvedeli za njeno identiteto. Grusovin je bajé karabinjerjem dejal, da se je prestrašil in zaradi tega zbežal. Karabinjerji so ga aretirali in ga predali sodniku.

Pokojnica je bila, kot smo že omenili, rodod iz Pevme. Dolgo let je živela v Gorici. Sedaj je bila upokojena, prej pa dolgo let frizerka in je imeli lastni salon na goriškem korzu.

PREDNAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1988

Celoletna	100.000 lir
Mesečna	13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 100.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1988. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE. Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

Knjiga Vino med ljudsko modrostjo in sodobno znanostjo Z. Simčiča

Nadvse koristen priročnik o vinu in vinski kulturi na Primorskem

Malo pred novim letom je pri Založbi tržaškega tiska (v letni zbirki Jadranskega koledarja za 1988. leto) izšla knjiga Vino med ljudsko modrostjo in sodobno znanostjo avtorja ing. agr. Zvonimirja Simčiča. Z njo sta avtor in Založba zapolnila praznino, ki na Slovenskem že dolgo zevala na tem področju, čeprav je res, da je Slovenija, zlasti še Primorska, vinska dežela, in da je nekaj knjig o vinu vendarle že napisanih. Doslej je knjiga doživela dve odmevni predstavitvi: v Solkanu (avtor je od tam doma) in v Novi Gorici, kjer se je zbralo veliko Simčičevih prijateljev in strokovnjakov tako iz matične domovine kot iz zamejstva.

Knjiga Vino med ljudsko modrostjo in sodobno znanostjo sodi med priročnike, ki obravnavajo vinsko kulturo na Slovenskem, s posebnim poudarkom na vzgojo in pridelavo vina na Primorskem - tu in onstran državne meje. Sodi med zrela dela, ki ni prilepa na dan kot silen izbruh ampak kot izraz življenjske modrosti in izkušnje človeka, ki je vinarstvu in vinogradništvu posvetil vse svoje poklicne in človeške moči. Bralca ne le da uči spoznavati vina in vse, kar je z vinom v zvezi, na nežen in nevsljiv način mu vceplje kulturo, ki naj bi jo imeli uživalci ob pitju magične, iskrene se in dehteče žlahtne kapljice. Nastala je iz avtorjevega prepričanja, da se vi-

narstvu in vinogradništvu, tudi slovenskemu pišejo boljši časi, še zlasti po odmevnih aferah, ki so jih z vinom počenjali Avstrijci in tudi Italijani pred dvema letoma. Sodi v tisto vrsto, ki na najbolj plemeniti način opozarja, da morajo vinogradniki in vinarji še veliko storiti za popularizacijo domačih vin. Le na tak način, meni Simčič, je mogoče premagati pivski primitivizem, ki se kaže zlasti v tem, da pivec v dobri meri ne ve, kaj pije in kaj prija ob določenih priložnostih.

O vinu je med ljudmi veliko zmot. Najbolj nepoučeni - in teh je zelo veliko - izenčujejo pitje vina z alkoholizmom. Zanimivo je spremljati dognanje statistike, ki pravi, da je povsod tam, kjer so iztrebili hibride, upadel tudi alkoholizem. Ljudje, ki so nagnjeni k temu osebnemu in družbenemu zlu ne posegajo po dobrih vinih, ampak po ponarejenih in različnih destilatih, ker so neprimerno cenejši in veliko bolj škodljivi kot vino. Simčič v svoji knjigi razvršča poznavalce in uživalce vina v štiri kategorije, pivec pa še v nadaljnji dve kategoriji (o teh razvrstitvah podrobneje pišemo na drugem mestu).

Simčičeva knjiga je po eni strani posvečena tudi mladini. To avtor na nekem mestu v njej izrecno naglašuje, ker sodi, da zlasti ta potrebuje vinsko

kulturo. Tudi zato je namenjena njim, ker pač mladi zelo hitro zapadejo vsiljivi reklami za druge pijače in mamilom.

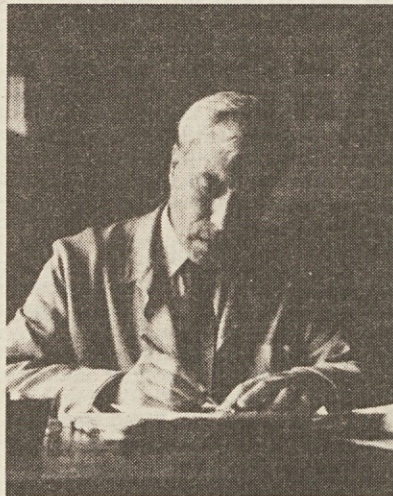
Knjiga Vino med ljudsko modrostjo in sodobno znanostjo obsega skoraj 200 strani. Dve tretjini knjige govori o vinu, njegovem pridelovanju, sestavinah (v vinu je skoraj 600 različnih sestavin, ki teji pijači dajejo številne arome in okuse), trtah, ki uspevajo na Primorskem (po Simčiču ima ravno ta del srednje Evrope najboljše pogoje za pridelovanje najbolj kakovostnih vin zaradi sestave zemlje, zemljepisnega položaja med Alpami in morjem in zaradi makro in mikroklimi), tehniki pridelave, enologiji, degustaciji, klasifikaciji vin, o različnih uporabah vina, o delu strokovnjakov in poznavalcev žlahtne kapljice ter o pravilnem odnosu vsakega posameznika do naravnega daru, ki uspeva na Slovenskem že več kot 2.500 let. V drugem delu knjige avtor predstavlja podrobneje primorski vinski okoliš (ne glede na mejo) obravnava različne vrste trt in njihove pridelke, različna vina. Ta del se zaključuje z bogatim slovarčkom strokovnih izrazov in z dokaj podrobnim zemljevidom vinorodnega okoliša od Kopršnice in slovenske Istre do gričevnatega sveta okoli Tarčente pa do Goriških Brd, Furlanije in Vipavske doline.

Z odločitvijo, da ZTT izda to knjigo, je založba zadela žeblico na glavico. Take strokovne knjige smo Slovenci (in ne samo Slovenci) lahko zelo veselili. O njenem pomenu navsezadnje pričča tudi uvodna beseda enega najvidnejših italijanskih strokovnjakov s tega področja, glavnega urednika revije Il vino Isija Beninija in napotek, ki ga je napisal predsednik Zveze prijateljev kvalitetnih vin Slovenije Jože Smit.

Lepo opremljena in vsebinsko bogata knjiga o vinu je torej tu. Predstavlja še eno delo, ki bo dobrodošlo bralcem in resničnim ljubiteljem žlahtne kapljice. Svetujemo, naj po njem posežejo tudi tisti, ki v vinu vidijo zgolj sredstvo za reševanje vseh mogočih osebnih problemov - marsikakšnega ne bodo reševali s kozarcem v rokah. Ob spoštovanju napotkov, ki jih ta knjiga, napisana s srcem in roko strokovnjaka, daje, bo zrasla tudi vinska kultura, tisti kamenček, ki še vedno ločuje pivec vina od res pravih ljubiteljev.

VOJKO CUDER

V SZ so začeli izdajati Doktorja Živaga Pasternakovo »veliko pismo« prispelo na sovjetski naslov

Pasternak leta 1958

Kakšna usoda! Leta 1957 (torej že po 20. kongresu KP SZ) je sovjetski pisatelj Konstantin Simonov, ravnatelj literarne revije Novi mir, zavrnil rokopis romana Borisa Pasternaka Doktor Živago, po 31 letih pa je roman lahko zagledal luč sovjetskega sveta prav v tej reviji. V tork, 12. januarja, je Novi mir na krilih Gorbačevove glasnosti začel izdajati v nadaljevanjih roman sovjetskega nobelovca.

Boristu Leonidoviču Pasternaku je bilo že med pisanjem velikega dela jasno, da se bo roman o zdravniku Juriju Živagu stežka prebil do takratne sovjetske javnosti. To je možno razbrati že iz njegove obsežne korespondence s sestro Olgo Frejdenberg, iz katere je mogoče razbrati tudi mnogo zanimivih utrinkov o samem nastajanju romana. Zbirko njegovih pisem z naslovom Le barriere dell'anima je prav pred kratkim izdal v italijanskem prevodu založnik Garzanti.

Pasternak v pismu z dne 5. oktobra 1946 obvešča sestro, da je začel julija s pisanjem »romana v prozi« z začasnim naslovom »Fantje in dekleta«. Teden kasneje piše, da bo to »velik roman« oziroma, da je to njegovo prvo resnično delo, v katerem hoče predstaviti zgodovinsko podobo Rusije v zadnjih štirih desetletjih. »V njem hočem izraziti svoj pogled na umetnost, na evangelij, na človekovo življenje v zgodovini in še na mnogo drugih stvari,« piše Pasternak.

Dve leti kasneje (1. oktobra 1948) najavlja, da končuje prvi del romana, in upa, da mu bo pozimi uspelo do-

končati delo. Obenem dodaja, da gre za povsem »nesebičen podvig«, saj delo »glede na sedanji položaj ni namenjeno objavi.« Pasternak sporoča sestrični, da ga bo vsekakor nadaljeval in ga dokončal, ker »njegovo srce mnogo dolguje vsem, ki ga ljubijo.« »Zanje pišem ta roman, pišem ga kot dolgo, nanje naslovljeno pismo v dveh zvezkih,« razkriva sovjetski nobelovec.

Zaradi boleznij se je Pasternaku pisanje Doktorja Živaga zavleklo vse do poletja 1954. leta. Nekatere sovjetske revije so tisto leto in leto kasneje že pisale o romanu in najavile skorajšnjo izdajo. 1957. leta pa se je vsa stvar zapletla. Doktor Živago v sovjetski zvezi ni izšel, pač pa ga je istega leta v italijanskem prevodu izdal založnik Feltrinelli.

Prav v zvezi s to izdajo je včerajšnji Corriere della sera na prvi strani objavil vest, da se je ameriška obveščevalna služba CIA v tistih letih zelo »zanimala« za roman, da bi ga po svojih »potrebah« prikrojila. Od tod menda tudi domneve o dveh verzijah romana: »zahodni« in »vzhodni«.

Pasternak je prejel za Doktorja Živaga Nobelovo nagrado, ki pa se ji je moral, na pritisk sovjetskih oblasti, odpovedati, in — po takrat že ustaljeni praksi — opraviti avtokritiko.

BORIS L. PASTERNAK

se je rodil 10. februarja 1890 v Moskvi. Je eden največjih sovjetskih lirikov 20. stoletja. Izdal je pesniške zbirke Čez ovire (1917), Življenje sestra moja (1922), Pomočnik Schmidt (1923), in pesnitve Poročnik Schmidt (1927), Leto 1905 (1927), Spektorski (1931) in Zemeljski krog (1945).

Že v 20. letih je začel pisati prozo (Otroška leta Ljuversove, 1925), njegovo najodmevnejše delo pa je gotovo Doktor Živago (1957). Leta 1958 je prejel Nobelovo nagrado za literaturo. Po smrti (1960) je izšel njegov roman Speča lepota (1969).

Vztrajnost njegovega sina Evgenija in glasnost Gorbačova sta po 31 letih rehabilitirali Pasternaka in njegovega junaka. Največja »napaka« zdravnika Jurija Živaga (zaradi katere je moral tri desetletja molčati) je bila v tem, da je znal misliti s svojo glavo. V eri perestrojke kaže, da to ni več »napaka«. Zato je lahko zdaj — čeprav pozno — lahko spregovoril sovjetski javnosti.

kjer imajo stranke svoje tipalke skorajda povsod. Tu gre v bistvu za konflikt med hierarhijo, ki temelji na »sposobnostih«, in »režimsko« hierarhijo.

Sama polemika o fašizmu in antifašizmu vzbuja nekatere sume. Osebo bi se lahko strinjali, da obstaja neki retoričen antifašizem, ki se še vedno sooča le z nekdanjim fašizmom oziroma z današnjim nostalgичnim fašizmom. Ne morem pa razumeti, kako lahko govorimo o neveljavnosti tistega antifašizma, ki je sposoben analizirati tudi sodobne oblike fašizma. Stvar postane sumljiva že tam, ko nekateri pisci zmanjšujejo realen »obseg« fašizma in njegovo nasilnost. Ali gre za kričanje izpade, ki naj pritegnejo pozornost javnosti, ki je vedno bolj imuna na vsakovrstne »medijske šoke«? Ali pa gre za politične računice, ali pa za predstražo nove desnice, ki se ne prepoznava več v tradicionalnih sredinskih in konservativnih strankah? Kakorkoli že, odpira se možnost za široko razpravo o novih oblikah fašizma. »Laboratorijev« za podobne raziskave je veliko. Večkrat smo omenili Trst, lahko pa bi govorili o številnih drugih italijanskih mestih, kjer se spopadata retorika in stvarnost. Pred nedavnim sem gledal srhljiv dokumentarec o Neaplju. Ob socialni in kulturni bedi, ki označujeta življenje številnih ljudi, položajo zastave z obrazom Maradone, ki se dviga kot simbol drugega Neaplja, ki je prestopil meje bede in se utopil v evforiji zmagovalstva in uspeha...

In hladni sever, kjer se bohoti kult uspešnosti, bogastva, družbene nedotakljivosti in prikriva prizorišča sodobnega dela, ki ga označuje brezobzirna in nečloveška tekmovalnost? Seveda ni v vsem tem fašizem; želja po zoperstavljanju določenim tezam nas ne sme zanesti predaleč. Vsekakor pa velja opozoriti na nekatere družbene in kulturne položaje, ki kažejo na določeno fašistoidnost.

Zapisali smo že, da ni dovolj govoriti o fašizmu in fašistih (starih ali novih), samo takrat, ko gre za jasno opredeljene ljudi. Ne bi v nedogled ponavljal imena Trst, vendar je tu marsikaj na dlani. Zaradi vsega tega ima antifašizem svoj smisel. Če želimo biti še jasnejši, bi morda lahko zapisali, da je bil prav antifašizem dolga leta potisnjen v ozadje in da ni našel vedno svojega pravega mesta v uradnih govorih in v samem delovanju vladnih strank (da bo jasno, bodica ni namenjena neki koaliciiji), da ne govorim o starejših, vendar povojnih šolskih knjigah itd. Zato je toliko bolj čudno, ko nekateri intelektualci »napadajo« antifašizem, kot da gre za nepotreben in zastarel ritual. Ni se treba potem čuditi, če provokativnim člankom sledijo zapisi, ki želijo predvsem »oprati« številne grehe fašizma in na svoj način moralno podpreti rast nove desnice.

Ob zaključku bi morda zapisali naslednjo misel: Lov na čarovnice nas zavede v iracionalna sklepanja, prav tako pa ne velja dajati prenatagljen odvez; to ni način za utrjevanje demokracije.

ACE MERMOLJA

Razmišljanje o fašizmu in antifašizmu

Kultura antifašizma ostaja karseda aktualna

propadu Salojske republike. Kmalu po drugi svetovni vojni so se številni Ducejevi pristaši ponovno zasidrali na pomembnih mestih in v službah. Konec fašistične diktature namreč ni zaustavil napredovanja. Preprosto povedano, številni državni funkcionarji, oficirji, upravitelji in tudi zasebniki, ki so pričeli svojo kariero pod fašizmom, so jo po vojni nemoteno nadaljevali. V državnih institucijah so zasedli še višja mesta, v vojski so nosili najvišje čine, dodeljene so jim bile izjemno pomembne funkcije, na primer v tajnih službah, uspevali so v privatnih sektorjih, pričeli so nove politične kariere itd. Ta dejstva so dokazljiva, spomnimo se samo na terorično obdobje, na »črne mreže« in na poskuse desničarskih državnih udarov. Bilo je to obdobje, ko so se prepletala zavezništva med terorizmom, obveščevalnimi službami in nekaterimi državnimi organi. Morda je bila to konica ledene gore. Vprašanje je, ali je bil to poslednji krč fašistoidnih nostalgikov ali je neuspeh črnih mrež pomenil konec »klasičnega« fašizma, ki je bil globoko zasidran v predvojnih letih. Vsekakor pa je mnogo preuranjeno trditi, da je fašizem pokopan, prevsem dokler obstaja stranka, ki se sklicuje na fašizem, dokler obstaja neka avtoritarna desnica, ki se v osnovnih potezah bistveno ne razlikuje od sodobnega fašizma, in predvsem dokler obstaja fašistična, ali splošneje, fašistoidna kultura.

Zapisali smo, da je fašizem generalno določeno ideologijo, kulturo in nenazadnje mistiko. Klasični fašizem se je naslanjal prav na mistiko avtoritete, rase (višje in seveda nižje - barbarške kulture), na kult osebnosti, skratka na vse, kar gre pod skupni imenovalec mistike moči. Tipični jezik fašizma je retorika in v tem smislu je retorična tudi fašistična kultura. Pomislimo samo na uradne govore, na arhitekturo, na poseben tip umetnosti, na posebno kinematografijo, na jezik množičnih občil itd. Ideološki sistem fašizma ponuja čisto določen sistem državne ureditve, ki je seveda totalitar, kot je totalitar na fašistična mistika in kultura.

Kaj je od vsega tega ostalo še danes? Sodoben fašizem je manj vezan na mistiko, po svoje je bolj racionalen, čeprav ne more brez retorike. Vsekakor je bolj perfiden, vendar obstaja. Izraža

Takoj po srečanju med Bettinom Craxijem in novoizvoljenim tajnikom MSI Gianfrancom Finijem se je oglasil v milanskem dnevniku Corriere della Sera znani italijanski zgodovinar Renzo De Felice, ki je v intervjuju z novinarjem Giulianom Ferraro izjavil, da v Italiji obstaja fašistična stranka in je zato nesmisel, da obstajajo tudi zakoni, ki prepovedujejo ustanavljanje fašistične stranke. De Felice je napadel antifašistično retoriko in dodal, da je bil fašistični vodilni razred »samo« (op. ur.) neliberalen. Vprašal pa se je, ali smo prepričani, da je današnji italijanski politični razred boljši. Skratka, De Felicejeva teza je, da je MSI doživel velike spremembe in da je danes nesmiselna konfrontacija med fašizmom in antifašizmom. Izbruhnila je polemika.

Na De Felicejeve teze je ostro odgovoril komunistični zgodovinar Paolo Spriano. Tajnik PRI La Malta pa je dejal, da je De Felice prišel v protislovje sam s sabo, ker ni mogoče enačiti totalitarnega režima z demokracijo in pristavil, da ne smemo izgubiti spred oči dejstva, da še danes obstaja desnica z jasnimi avtoritarnimi težnjami.

Oglasili so se seveda še drugi pisci, za tržaški Piccolo je napisal članek Antonio Patuelli, ki je poudaril, da antifašizem ne more biti garancija za demokracijo.

Dileme o pomenu antifašizma so vsekakor žgoče, čeprav nudijo prav časopisi možnost za površno razpravo, kjer beremo več gesel kot pa analitičnih misli. Sam De Felice pade v past poenostavljanja, ko postavlja fašizem zgolj na upravno-politično raven. Z njim se lahko strinjamo le do tiste točke, ko govori o spremembah v MSI in pravi, da mladi tajnik Fini verjetno ne razmišlja kot stari veterani. V vsem ostalem se pisec izkaže kot zgodovinar, ki ne upošteva vseh razsežnosti fašizma.

Fašizem ni bil samo neliberalen, bil je totalitar, taren režim, ki je ustanavljal posebna sodišča, preganjal drugače misleče ljudi, ubijal, izvajal genocid (na primer nad Slovenci) in končno pahnul Italijo v pogubno vojno. Kaka na novo asfaltirana cesta, nekaj bonifikacij močvirnatih področij in še kaj tega ne odtehta.

Fašizem ni bil le politični pojav, nekakšna »zamenjava« vodstva, bil je tudi kulturni pojav s svojimi »vrednotami« in načinom mišljenja. Verjetno je prav to dejstvo tisto, kar omogoča fašizmu spreminjanje v času, ne da bi s tem zatajil svoj osnovni ideološki model.

Fašizem ni bil in ni samo nekaj, kar zadeva opredeljene fašiste, njegove metastaze so v družbenem tkivu mnogo širše razporedene.

Omenjene trditve je seveda potrebno globlje utemeljiti, čeprav nam časopisni prostor ne dopušča študijskega pristopa.

Fašizem kot zgodovinski pojav je imel brez dvoma katastrofalne posledice. Slovenci smo jih občutili na lastni koži in verjetno nam ni potrebno ponavljati vseh grozot, ki smo jih utrpeli. Opozoriti bi pa radi na dejstvo, ki ga zaklada De Felice ne omenja, da se fašisti niso umaknili po

Košarka: po sinočnji zmagi v 6. kolu pokala prvakov

Lep korak Partizana proti play offu

Saturn - Partizan 95:101 (46:58)

PARTIZAN: Djordjević 27, Obradović 2, Ignjatović, Grbović 22, Savović 4, Pecarski, Divac 29, Popović, Paspalj 15, Nakić.

SATURN: McPherson 28, Dewitz, Warrick 21, Zander 1, Kater 4, Baeck 12, Gnad 15, Winter, Hunger 6, Jackel 8.

PON: Pecarski (35), Warrick (38), McPherson (40).

Po dobrem začetku domačinov, ki so dvakrat vodili s šestimi točkami prednosti, so Beograščani po 16. minuti zaigrali odločneje in tudi zaključili prvi del tekme z 12 točkami prednosti. V drugem delu igre je Saturn celo ize-nail na 74:74 ter dvakrat vodil za točko, nato pa so igralci Partizana v 38. minuti povedli s 97:91 in tekme je bilo konec. Najboljša med gosti sta bila Divac in Djordjević, med domačini pa predvsem Američana.

Današnji spored: Tracer (It.) - Barcellona (Sp.); Makabi (Izr.) - Orthez (Fr.); Aris (Gr.) - Nashua (Niz.).

Drevo ob 20.30 bo v milanskem Palatrussardiju zadnja kvalifikacijska tekma med domačim Tracerjem in Barcelono, ki je do sedaj dosegla le

eno zmago. Končno slavje bi Milančanom ne smelo uiti.

POKAL POKALNIH PRVAKOV

SKUPINA A

IMT - Polycell 89:99 (46:50)

Bayer - Limoges 92:111 (43:49)

Lestvica po 5. kolu: Limoges 10, Polycell 6, IMT in Bayer 2.

Prihodnje kolo (19.1.): IMT - Limoges, Polycell - Bayer.

SKUPINA B

Scavolini - Badalona 95:86 (46:43)

SCAVOLINI: Gracis 22, Magnifico 6, Petrović 15, Ballard 29, Motta, Vecchiato 4, Zampolini 8, Natali 11, Minelli.

PM: Scavolini 17:24, Badalona 20:25; 3 TOČKE: Scavolini 10:18; Badalona 8:23; PON: Magnifico (35), Vecchiato 38; GLEDALCEV: 3.500.

Prihodnje kolo (19.1.): Scavolini - Mariandenne, Badalona - Hapoel.

KORAČEV POKAL

SKUPINA A

Dietor - Monaco 97:82 (50:32)

DIETOR: Brunamonti 21, Fantin 21, Villalta 10, Sbaragli 8, Stokes 15, Allen 16, Marcheselli 6, Cappelli, Vay.

PM: Dietor 12:22, Monaco 7:9; 3 TOČKE: Dietor 10:21; Monaco 1:5.

Real Madrid - Natanja 86:100 (46:45)

Lestvica po 5. kolu: Real Madrid 8, Dietor 6, Natanja 4, Monaco 2.

Prihodnje kolo (20.1.): Natanja - Dietor, Monaco - Real Madrid.

SKUPINA B

Snaidero - Manchester 119:120

(106:106, 58:50)

SNAIDERO: Gentile 15, Esposito 7, Dell'Agnello 15, Vitiello, Oscar 38, Generali 15, Rizzo 2, Donadoni 19, Palmieri 8.

PM: Snaidero 12:18, Manchester 26:30; PON: Dell'Agnello (43), Rizzo (44); 3 TOČKE: Snaidero 10:26, Manchester 4:12; GLEDALCEV: 500.

Racing - Cibona 79:84 (35:34)

Lestvica po 5. kolu: Cibona 10, Racing in Manchester 4, Snaidero 2.

Prihodnje kolo (20.1.): Cibona - Snaidero, Manchester - Racing Pariz.

SKUPINA C

C. zvezda - Paok 93:88 (83:83, 40:47)

CRVENA ZVEZDA: Dabić, Ilić 22, Prelević 20, Janković 10, Jovanović 7, Bogosavljev 20, Radović 5, Miličević 7, Trifunović, Karadžić 2.

PON: Karatzolidis (22), Jovanović (29), Stavropoulos (44), izključena Korfas in Miličević (22).

Prihodnje kolo (20.1.): Estudiantes Madrid - Crvena zvezda, Paok Solun - Villeurbanne.

SKUPINA D

Zaragoza - Hapoel Tel Aviv 79:80

(42:32)

Jugoplastika - Arexons 83:77 (51:38)

Lestvica po 5. kolu: Jugoplastika in Hapoel 6, Arexons in Zaragoza 4.

Prihodnje kolo (20.1.): Arexons - Zaragoza, Hapoel Tel Aviv - Jugoplastika.

POKAL RONCHETTI

V povratnem srečanju 2. kola četrtfinala košarkarskega pokala Ronchetti je Iskra Delta Ježica iz Ljubljane z 78:66 (36:24) premagala italijansko ekipo Trogyls Priolo.

Evropski nogometni superpokal

Porto zmagovalec

OPORTO — Lanski zmagovalec pokala prvakov Porto je z zmago v povratni tekmi proti Ajaxu iz Amsterdamu z 1:0 (0:0) osvojil še superpokal. Zadetek je dosegel Sousa v 69. minuti. Porto je osvojil tudi prvo tekmo z 1:0. Ekipa Tomislava Ivića je bila vseskozi boljša.

Šah: spet poraz Nikolića

WIJK ANN ZEE — Na močnem mednarodnem turnirju, katerega se udeležujeta tudi najboljša jugoslovanska šahista, je v petem kolu Nikolić, ki je pred tem premagal Karpova, že drugič zaporedoma izgubil, tokrat z Van der Sterrenom. Ljubojević pa je remiziral s Sosonkom.

IZIDI 5 KOLA: Adgestein - Hansen 1:0, Van der Sterren - Nikolić 1:0, Picket - Karpov remi, Georgijev - Andersson remi, Talj - Farago remi, Van der Viel - Hübner 1:0, Sosonko - Ljubojević remi.

LESTVICA: Andersson 4, Ljubojević, Karpov, Van Der Viel in Georgijev 3, Talj, Hübner, Farago in Adgestein 2,5, Nikolić, Sosonko in Picket 2, Hansen in Van der Sterren 1,5.

Mrtvi, blišč in »desaparecidosi«

Tudi bivši pilot formule ena Patrick Tambay, ki se je znašel na letošnji izvedbi »krvoločnega« rallyja Pariz - Dakar, ne ve več, kaj bi si mislil: »Ne vem, če za-hodnjaška družba potrebuje tako ekstremno tekmovanje, kot je ta nora tekma po puščavi. In odgo-voril sem si, da ne. Nato pa sem si rekel, da tem tekmovalcem ni ukazal zdravnik, da se podaja v Saharo. In zato menim, da to nora senzacijo z ranjenimi in mrtvimi potrebujejo žal tako piloti, kot potrošniška družba sama...«

Letos so se okoli te dirke še posebej razvzele polemike zaradi doslej že dveh mrtvih in izredno visokega števila tudi hudo ranjenih. In vendar so, žal, mrtvi in ranjeni na tej dirki vedno obstajali. Toda letos je rally ušel organizatorjem iz rok. Bilo je neverjetno visoko število vpisanih (kar 603), organizacija pa izredno slaba. Po drugi strani so v to nora gladiatorsko tekmo po puščavi s težko roko posegli sponzorji, ki seveda zahtevajo takojšnje rezultate, predvsem pa avtomobilске hiše (samo Peugeot je investirala 8 milijard lir), kar je docela spremenilo začetno zamisel o dirki sami, ki pač zahteva »celega človeka, ki si želi zdrave pustolovščine«.

Tako sedaj na tej dirki obstajajo »bogati in revni piloti«. Bogati so tisti, ki imajo za sabo sponzorja in avtomobilsko hišo in torej vse »ugodnosti«, od »skoraj takojšnje« pomoči v primeru nesreče (čeprav vemo, da ni vedno povsem tako) revni pa tisti »desaparecidosi«, pač torej zasebniki, za katere se po nekaj dni niti ne ve, če so še živi, ranjeni ali pa izgubljeni v saharskih prostranstvih.

Poleg tega »gladiatorskega« aspekta dirke seveda obstaja tudi zelo važen socialni, na katerega, žal, pozabljajo skoraj vsi. Evropejec pride v Afriko (kdo ga je tja poklical?), pokaže domačinom svoj lažni blišč, žal pa ne moralne revščine, nakar spet izgine za leto dni. Pred njegovim prihodom so morda bili ti domačini srečni, nato pa so videli blišč... (dj)

Rally Pariz - Dakar

Karavana je sedaj v Maliju

NIAMEY — Ni miru za rally Pariz - Dakar! Včerajšnja 13. etapa, ki naj bi konkurentke popeljala v Mali, se ni začela najbolje. Po 146 kilometrih so jo namreč zaustavili, saj so pristojne oblasti v Maliju prepovedale letalom, ki sledijo dirki, da se podajo v njihov zračni prostor. Jasno je, da brez spremstva letal dirka ne more steči.

Vendar se je kasneje zadeva obrnila na bolje. Po posredovanju organizatorjev Gilberta Sabineja in Reneja Metgeja se je dirka končno nadaljevala, vendar z zamudo.

Medtem je italijanski minister za turizem Franco Carraro na srečanju s predsednikom ACI Alessijem in predsednikom italijanske motociklistične zveze Zerbijem poudaril, da italijanski piloti ne bodo dobili dovoljenja, da se udeležijo te dirke, če se ne bo v bodo-

če stanje glede organizacije in varnosti popravilo.

Rally Montecarlo

V soboto začetek

RIM — V soboto se bo začel 65. rally Montecarlo, ki bo tudi letos startal iz več različnih mest in sicer iz Montecarla, Lausanna, Barcelone in Bad Hombourga. Ta rally je prva preizkušnja za letošnje svetovno prvenstvo v tej športni disciplini. Lancia brani kar tri svetovne naslove.

V soboto bo startalo 180 posadk. Na vozilih lancia delta bodo med drugimi naslednji piloti: Wittman (zadnji zmagovalac rallyja po Novi Zelandiji), Balas, ki je osvojil zadnjo izvedbo tega rallyja in Italian Del Zoppo. Fiat bo zastopalo pet pilotov.

Nogomet: disciplinski ukrepi

Ostre kazni v B ligi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je bila glede srečanj v italijanskem pokalu in zadnjih prvenstvenih tekem v A ligi dokaj »strpna« (za eno kolo je izključila Murellija in Ferronija - oba Avellino, Agabitinija - Ascoli, Brambatija - Empoli, Comija - Torino ter do 20. t. m. trenerja Ascolija Castagnera). Zato pa je z dosti bolj trdo roko postopala v B ligi, posebno proti Sambenedettesju: pet kol bo počival Pirozzi, po štiri kola Saltarelli in Salvioni, do 15. februarja ne bo mogel na igrišče trener Domenghini, do novembra pa član vodstva Capriotti. Za tri kola je bil izključen Marcato (Piacenza), za eno pa ne bodo smeli na igrišče Barcella (Atalanta), Dalla Costa (Taranto), Donati (Padova), Marino (Lazio), Marocchi (Bologna), Terracenera (Bari), Torroni (Modena), Vincenzi (Lecce) in do 20. t. m. trener Barlette Rumignani.

Smučanje: nov koledar

BAD KLEINKIRCHEIM (Avstrija) — V koledarju smučarskih tekmovanj za svetovni pokal je zaradi pomanjkanja snega znova prišlo do sprememb. Moški bodo takole nastopali: 16.-17. 1. Bad Kleinkirchheim - smuk in slalom,

veljavna za kombinacijo (namesto tekem v Kitzbühlu); 19. 1. Sass Fee (Švica) - veleslalom (namesto Adelbodna); 23., 24., 25. 1. Lukerbad (Švica) - dva smuka in superveleslalom (23. bodo nadoknadili smuk iz Schladinga, 23. in 25. pa tekmi, ki sta bili prvotno predvideni v Wengnu); 30.-31. 1. Chamoni-Morzine (Francija) - smuk in veleslalom (v programu).

Ivan Lendl zlahka

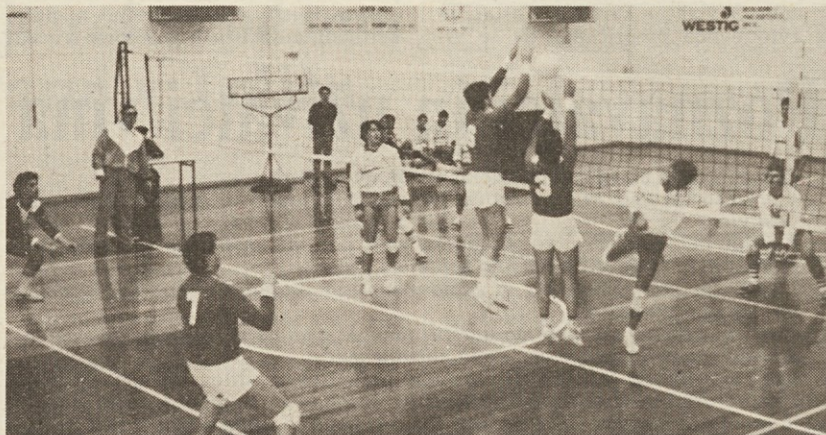
MELBOURNE — Čehoslovak Ivan Lendl se je na mednarodnem teniškem prvenstvu Avstralije zlahka prebil v tretje kolo, saj je z gladičim 6:0, 6:1, 6:1 premagal Angerja (ZDA). Nekaj važnejših rezultatov 2. kola:

Moški: Krishnan (Ind.) - Pugh (ZDA) 4:6, 6:4, 6:2, 6:4; Masur (Avstral.) - Baur (ZRN) 7:5, 7:6, 6:4; Witsken (ZDA) - Cahill (Avstral.) 6:4, 7:5, 6:2; Cash (Avstral.) - Limberger (Avstral.) 6:1, 7:6, 6:3; Schapers (Niz.) - Rostagno (ZDA) 6:4, 4:6, 7:5, 4:6, 6:3; Noah (Fr.) - Narducci (It.) 6:7, 6:2, 6:2, 6:1.

Ženske: Potter (ZDA) - Schwartz (ZDA) 6:3, 6:1; Sukova (ČSSR) - Field (Avstral.) 6:4, 6:3; Provis (Avstral.) - Wood (ZDA) 6:3, 6:2; Navratilova (ZDA) - Fernandez (ZDA) 6:1, 6:0.

naše šesterke v mladinskih prvenstvih

Na vrsti že 2. del

Trenutek z derbija v 1. moški diviziji med Olympio in Našim praporom

Po novoletnem premoru so se spet začeli prvenstveni boji. V mladinskih ligah bo sedaj na vrsti drugi del, na kar bodo še finalna srečanja. Na novo so stekla tudi prvenstva under 15 (dekleta) in 1. divizija (tako v moški kot v ženski konkurenci).

UNDER 15 ŽENSKE

Da je odbojka priljubljen šport predvsem pri dekletih, je takoj razvidno, če primerjamo število prijavljenih ekip v tej kategoriji. Medtem ko sta se v moški konkurenci vpisali le dve postavi, nastopa letos v prvenstvu deklet osem ekip, med katerimi je tudi slovenski predstavnik Soča Cerimpex. V prvem kolu so naša dekleta gladko premagala v gosteh Azzurro, kar daje dobro upati.

IZIDI 1. KOLA: Lucinico - Mossa 2:1, Pieris - Fincantieri 2:0, Acli Ronchi - 86 Fossaloni 2:1, Azzurra - Soča Cerimpex 0:2.

LESTVICA: Soča Cerimpex, Pieris, Lucinico, Acli Ronchi 2, Mossa, 86 Fossaloni, Fincantieri in Azzurra 0.

UNDER 16 ŽENSKE

Tokrat so odigrali 10. kolo, predzadnje v prvem delu. Predstavnice Agoresta so zmagale. Vodeča šesterka iz Krmina je gladko premagala Torriano v gosteh, Villacher Bier pa je prekosil S. Luigi, tudi na tujem. Villacher mora nadoknaditi še zaostalo tekmo iz 9. kola.

AGOREST - GRADO 3:1

(15:6, 7:15, 15:9, 15:7)

AGOREST: Magda in Maša Braini, Kuzmin, Florenin, Gaeta, Fajt, Azzori, Oretti, Ceselli.

Igralke združene ekipe so brez večjih težav osvojile nov par prvenstvenih točk v srečanju z zadnjevrščeno šesterko iz Gradeža. Tekma je bila za naše predstavnice le dober trening, bila pa je tudi lepa prilika, da je trener poskusil razne nove variante v igri. Tako si lahko tudi razlagamo delni spodrselj v drugem setu, v nadaljevanju pa je Agorest zlahka zaključil srečanje v lastno korist. (jo)

IZIDI 10. KOLA: S. Luigi - Villacher Bier 0:3, Torriana - Cormons 0:3, Agorest - Grado 3:1, Sagrado - Corridoni 3:0, Morarese - Farra 2:3, Villesse - Lib. Gorizia 2:3.

LESTVICA: Lib. Cormons 20, Villacher Bier, Agorest 16, Villesse, Farra, Lib. Gorizia 12, Sagrado, S. Luigi 10, Corridoni, Torriana 4, Morarese 2, Grado 0. Villacher Bier in Sagrado imata tekmo manj.

UNDER 16 MOŠKI

Povratni del se bo začel prihodnji teden. Na lestvici vodi s polnim številom točk Soča, Val pa je tretji.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Letos se je v to prvenstvo vpisalo kar trinajst ekip, ki so jih razdelili v dve skupini. Slovenske barve zastopa šesterka Oympie, ki je v krstnem nastopu osvojila obe točki. V finalni del se bosta uvrstili prvi dve ekipi iz vsake skupine. Zaključna faza se bo pričela 18. aprila, končala pa se bo 15. maja.

IZIDI 1. KOLA: Lucinico - Cormons 0:3, Olympia - Capriva 3:1, S. Luigi - Azzurra 3:0.

LESTVICA: Olympia, S. Luigi, Cormons 2, Azzurra, Capriva in Lucinico 0.

1. MOŠKA DIVIZIJA

V prvi moški diviziji nastopa letos kar dvanajst ekip, ki se bodo borile za prestop v višjo ligo tja do junija. Slovenska predstavnika v tem prvenstvu, Olympia in Naš prapor, sta se srečala že v prvem kolu v novi telovadnici v Drevoredu XX. septembra. Zmagali so gostje, ki so dokazali, da so že v dobri formi, saj so Olympio gladko premagali.

IZIDI 1. KOLA: Olympia - Naš prapor 0:3, Corridoni - Mossa 3:2, Intrepida - Grado 3:0, S. Luigi - Capriva 1:3, Acli Ronchi - Torriana 1:3, Caldini - Fincantieri 3:0.

LESTVICA: Naš prapor, Caldini, Capriva, Corridoni, Intrepida in Torriana 2, Olympia, Mossa, Grado, S. Luigi, Acli Ronchi in Fincantieri 0. (MJ)

sredi tedna med košema - sredi tedna med košema - sredi tedna med košema

Čas brstenja trstik

Naša košarka se že nekaj časa uveljavlja v širšem italijanskem prostoru in to tudi na mladinskem področju, na katerem niso bili rezultati naših moštev vse tja do začetka 80. let ravno zavidljivi. Posredno se je zanimanje za oranžno žogo pri naših najmlajših povečalo vzporedno z uspehi Jadranovih članov, vendar vemo, da je bila razvejanost igre med košema dokajšnja že mnogo prej.

Drugi razlog za kvalitetno rast mladinskega sektorja tiči v večji strokovni podkovanosti trenerjev, ki se svojega dela lotevajo z vse bolj znanstvenim pristopom. Nasploj pa so uspehi vezani predvsem na psihofizične dispozicije igralcev in na serijo njihovih sposobnosti in značajskih lastnosti. Kaže, da so mlajši rodovi slovenskih košarkarjev posebno daroviti. Iz teh dni sta vesti, da so v ožji zbor za sestavo mladinske državne reprezentance sklicali Marka Lokarja in Joška Devettija. Med petnajstimi kadeti, ki so se do včeraj mudili v Schiu na za-

dajem kontrolnem treningu pred objavo spiska dvanajstere italijanskih kadetskih reprezentantov pa je bil tudi Borov košarkar Peter Azman, ki ima prav dobre izgleda, da obleče državni dres.

Pred tem so v vsej zgodovini zamejske košarke samo trije košarkarji doživeli čast poziva na kontrolne treninge italijanske državne reprezentance: Jordan Marušić, Klavdij Starc in Štefan Gulić. Marušić je tudi postal član reprezentance, Klavdij Starc pa so izločili prav na predzadnjem izbirnem treningu pred mladinskim evropskim prvenstvom v Celju leta 1979. V tedanji mladinski reprezentanci so na bekovskih mestih nastopali Riva, Fantozzi, Lamberti in Sbarra, sami današnji prvotilgaški zvezdniki. Ob koncu naj še navedemo, da je selektor Bianchini v širši zbor za sestavo članske reprezentance uvrstil tudi Borisa Viteza, ko je slednji odigral svojo prvo sezono v A ligi. Za klub, kakršen je

Ekipo naraščajnikov Bora Indules s svojim trenerjem Fabiom Sancinom

Bor pa je poziv lastnega tekmovalca kar lepo priznanje, saj prihajajo vsi ostali reprezentančni kandidati iz pr-

voligaških sredin z izjemo treh fantov, med katerimi je tudi košarkar tržaškega Don Bosca Pernich. (Cancia)

trener ivan furlanič o tekmah farca mebla

Odslej krčevito za obstanek

Srečanje med Farcom Meblom in CUS iz Padove je bilo obračun dveh šesterek, ki imata po dosedanjem prvenstvenem razpletu povsem drugačne cilje in želje. Naše odbojkarice se bodo morale krčevito boriti za obstanek, saj je dosedanj prvenstveni izkupiček dokaj skromen in s tem tudi mesto na lestvici ne preveč spodbudno. Šesterka iz Padove še ni izločena iz boja za povratek v A-2 ligo. Doslej je CUS izgubil samo dve tekmi, v prvem prvenstvenem nastopu v Mantovi z novincem Adamoljem s tesnim 3:2 in v 7. kolu s 3:1 v Veroni z vodilnim Capellarijem.

Kljub tem dejstvom gostiteljice niso imele do nasprotnic prav nobenega »spoštovanja« vsaj v prvih dveh nizih, ker se domačin gledalec na letošnjem prvenstvu še niso predstavile s tako dobro igro. Zastopnice Farca Mebla v prvem nizu niso zgrešile niti enega sprejema servisa, dobro servirale (4 ase) pa tudi igra v obrambi je bila zelo dobra, ob dejstvu, da blok ni bil najbolj učinkovit. Nasprotnicam je bilo izredno težko spraviti žogo na »tla« in napad je izdatno pripomogel prvi in še več drugi delni zmagi. Neposredno s protinapadom je bila v prvem setu dosežena le ena točka, a nasprotnice so veliko grešile, a ne glede na to pokazale šolski način igre v obrambi, ki je prihajala do vse večjega učinka v nadaljevanju srečanja. Naše zastopnice so pokazale še boljšo odbojko v drugem nizu. Vrsta iz

Padove je s servisom zadela enkrat v črno, mi dvakrat, izjemna produktivnost Farca Mebla pa je bil protinapad, ki je slej ko prej popeljal našo ekipo v vodstvo s presenetljivim 2:0.

Izredno izenačen boj za vsako žogo je trenutne psihofizične sposobnosti igralk Farca Mebla močno načel. Prva dva niza sta se končala ob šestevku 30:25. Igralo se je nekaj več kot dobro uro, kar pomeni, da je bilo potrebno 12 minut za vsako doseženo točko. Brez nobenega pretiravanja lahko pristavimo, da je bil najslabši glavni sodnik, ki je s svojimi posegi spravljal v slabo voljo prav vse.

Potem ko je bila ekipa že na pragu velikega presenečenja, se je v nadaljevanju začelo zatikati. Na dan so prihajali prvi znaki utrujenosti. Servis ni bil več tako točen in nevaren, šepal je sprejem, nezanesljivost v obrambi in s tem slabši protinapad. Bržkone prav zgrešeni sprejem servisa najbolj nazorno kažejo na utrujenost odbojkaric Farca Mebla, ki so se v posameznih nizih takole zvrstili: 0,1,3,4,7. To je potegnilo vodo na mlin izkušenih nasprotnic, ki so se izboljšale v vseh odbojgarskih elementih. Pri ekipi iz Padove so bile napake v igri tako razvrščene v setih: 8,4,3,0,3.

Vsiljuje se vprašanje, kaj je botrovalo zmagi ekipe iz Padove in porazu Farca Mebla? Odgovor je dokaj preprost in logičen. Med prekinitvijo prvenstva je CUS treniral enajstkrat, mi samo sedem in nikoli ne v popolni zasedbi. Počitek je bil nujen, ker v tem času so se poškodbe kolikor toliko sanirale. Odslej naprej bo potrebno pošteno zavhati rokave, da se prepreči najhujše.

trener zvonko brožič o valovih tekmah

V soboto pomembno srečanje

Na sobotno tekmo s prvo uvrščeno ekipo Rangers Latte Čarnia bo treba čimprej pozabiti. Kljub temu da smo se srečali z enim od glavnih favoritov za prestop v B-1 ligo, smo v veliki meri sami krivi za tako neroden in pekoč poraz. Videmčani so bili za dva razreda boljši nasprotnik, proti kateremu se mi nismo znali zoperstaviti, tako da smo zapustili poraženi igrišče, ne da bi sploh kdaj ogrozili domačodbojkarje.

Novoletni premor je očitno negativno vplival na našo kondicijo. Izgubili smo ritem tekmovalnosti, tudi forma posameznih igralcev je padla, tako da smo po seriji uspešnih nastopov zaigrali mnogo slabše. V prvi vrsti se nam je poznalo, da smo zelo slabo izkoristili dvotedenski premor. Med prazniki smo namreč trenirali bolj pomanjkljivo, ker so bili nekateri igralci večkrat odsotni ali zaradi bolezni ali zaradi službenih obveznosti. V popolni sestavi smo se tako prvič dobili šele na sobotni tekmi, kar se je seveda na igrišču še kako poznalo. Tako ali drugače, čas je, da ponovno zavijemo rokave in čimprej pridobimo tekmovalni ritem, saj nas v prihodnje čakata dve zelo važni srečanja proti nam enakovrednim ekipama, proti katerima računamo seveda na zmago.

Vsekakor sem prepričan, da smo imeli celo srečo, da smo prvo letošnjo tekmo odigrali proti

tako renomiranemu nasprotniku, saj sem menila, da bi bile možnosti zmage proti Rangersu zelo majhne, tudi ko bi polnomočno zaigrali. Videmčani so se namreč izkazali kot tehnično zelo pripravljena ekipa, vrh tega pa so tudi stopili na igrišče izredno motivirani in odločni, da nam ne bodo prepustili niti seta, ker bo morda o prestopu v višjo ligo odločala tudi razlika v setih. Manzin in tovariši niso zato niti za trenutek popustili in so tako zlahka osvojili dve točki.

Ponavljam, da je bila zadnja tekma ena naših najslabših predstav v letošnjem prvenstvu. Med raznimi pomanjkljivostmi bi v prvi vrsti omenil zelo slab sprejem servisa, tako da smo z veliko težavo gradili igro. Z raznimi menjavami sem poskusil na vse načine, da bi zaustavil razigrane nasprotnike, vsi poskusi pa niso dali zaželenih rezultatov. Na igrišču so tako stopili tudi tisti igralci, ki so doslej imeli malo možnosti igranja, med njimi pa si zaslužijo pohvalo Damjan Lutman, ki je pokazal res velik napredek, tako da bomo v bodoče lahko še računali nanj.

Do konca prvega dela manjkata še dve koli. Že v soboto pa nas čaka izredno važno srečanje proti šesterki CUS iz Trsta, ki je sicer začela prvenstvo zelo slabo, v zadnjih tekmah pa so se Tržačani le nekoliko opomogli in izboljšali položaj na lestvici. Kljub temu da nismo trenutno v najboljši formi, sem prepričan, da bomo s srcem in z voljo do zmage ter seveda z neprecenljivo pomočjo naših zvestih navijačev premagali tudi tega nasprotnika in s tem še vedno obdržali stik z najboljšimi šesterkami prvenstva.

šport na primorskem

Mladi novogoriški košarkarji odlični

Kadetska košarkarska ekipa Iskre Nova Gorica je poskrbela za doslej morda največji uspeh novogoriške košarke.

Na četrtfinalnem turnirju za prvenstvo Jugoslavije v Srbobranu v Vojvodini je zasedla 2. mesto in se tako uvrstila med 16 najboljših moštev v državi. Kar s 115:87 je premagala Zadar in s 63:51 domači Servo Mihalj.

Novogoričani so po ogorčenem boju zgubili le proti beograjski Crveni zvezdi s 83:88. Naj omenimo, da igrata članski moštvi Zadra in Crvene zvezde v prvi jugoslovanski ligi, Servo Mihalj pa v prvi B ligi.

Člansko moštvo Iskre iz Nove Gorice pa je doseglo svojo najvišjo zmago v slovenski ligi. Novogoričani so premagali Rogaško s 128:108. Tekma Postojna - Triglav je bila preložena, v

ženski ligi pa so košarkarice Cimosa premagale Comet.

Odbojkarji v 2. zvezni ligi so odigrali predzadnje kolo. Kanalcis so gostili še neporaženo ekipo Jedinstvo Interplet in po pričakovanju izgubili (rezultat 1:3).

V slovenski kegljaški ligi so Novogoričanke spet (tretjič) zmagale in vodijo na lestvici, prvi par točk so dosegle kegljavke AD Ajdovske tekstine.

Na Primorskem se vrstijo turnirji in ligaška tekmovanja v malem nogometu. V Podgradu so pripravili že 7. turnir, na katerem je zmagala domača Plama. Omenimo naj še, da je bilo piransko AMD Pinko Tomažič proglašeno za najboljšo jugoslovansko ekipo v kartingu za preteklo leto.

D. KORON

Premor na Goriškem

Na Goriškem so mladinska nogometna prvenstva ustavljena. Nadaljevala se bodo čez poldrugi mesec, ko bo na vrsti sklepni del. V prvenstvu začetnikov sodeluje tudi združena ekipa Juventine Edilcasa, ki se je v prvem delu dobro izkazala in trenutno zaseda vrh lestvice. Na sliki postava začetnikov Juventine Edilcasa s trenerjem Evgenom Ferfoljo

V soboto na »1. maju«

Prvi del turnirja med dvema ognjema

V soboto, 16. t.m., se bo začel v Borovem športnem centru prvi del letošnjega turnirja igre med dvema ognjema, ki ga v okviru osnovnošolske olimpiade prireja Športna šola Trst.

Formula tekmovalnosti je letos nekoliko drugačna od onih iz prejšnjih let. Najprej se bodo v treh kvalifikacijskih skupinah (prva Širok, Ribičič, Bazoviški junaki, druga Finžgar, Milčinski, Kette, tretja Stepančič, Župančič, Milje) pomerile med seboj po sistemu vsak proti vsakemu šole iz vsake skupine. Zmagovalka vsake skupine se bo neposredno uvrstila v polfinal, vse druge uvrščene šole iz vsake skupine pa se bodo pomerile (po enakem sistemu) še enkrat med seboj in tudi zmagovalec tega repesaža bo postal polfinalist. Od polfinala dalje pa se bo turnir odvijal kot v prejšnjih letih.

To soboto bosta nastopili prvi dve skupini: 15.00 Širok - Ribičič, 15.30 Širok - Bazoviški junaki, 16.00 Bazoviški junaki - Ribičič, 16.30 Finžgar - Milčinski, 17.00 Finžgar - Kette, 17.30 Kette - Milčinski.

V posameznih tekmah bo zmagala tista ekipa, ki bo prva osvojila dva seta. Vsak set bo trajal največ deset minut. (boj)

Košarka: prvenstvo dečkov

Dvojna zmaga naših

KONTOVEL KRONOS — 80:72 (41:41)
POGGI BASKET
KONTOVEL: Cingerla 2, Gruden, I. Emili 32 (4:9), Černe, M. Emili 1 (1:2), Budin 28, Ban 6 (0:2), Danieli 2, Milič, Vodopivec 9 (1:2).

Dečki Kontovela Kronos so zasluženo premagali povprečno moštvo Poggi basket. Pomanjkanje skupnih treningov med in po praznikih so nadoknadili s požrtvovalnostjo v obrambi. V napadu pa sta I. Emili (32 točk) in Budin (28 točk) dobro prodirala in uspešno zadevala nasprotnikov koš.

BOR INDULES — INTER 1904 90:60 (48:29)

BOR INDULES: Filipčič 7 (1:2), Possega 26 (2:4), I. Bajc 7, Bajc 4, Salvi 12 (2:7), Brus 3 (1:2), Tomsic 23 (1:2), Križmančič 4, Turk 2.

TRI TOČKE: I. Bajc 1, Tomsic 2.

Tokrat so mladi borovci po hudem porazu z Don Boscom s solidno prednostjo premagali Inter 1904. Ekipa je tokrat stopila na igrišče v skoraj popolni postavi in to ji je pripomoglo v dobri meri za končno zmago. V prvi četrtini so naši dobro zadevali na koš v napadu, v obrambi pa preveč popustili. Zaradi tega se je nasprotnik enakovredno boril z našimi. Takoj v drugi četrtini in vseskozi do konca tekme so naši boljše branili in onemogočili nasprotniku pot proti košu. V napadu so naši dobro vodili žogo, kar je omogočilo mnogo metov in učinkovitih prodorov. Tokrat so se vsi dobro izkazali, med posamezniki bi omenili Salvija, ki je učinkovito skakal pod košema.

(Mitja Rustja)

obvestili

ŠPORTNA ŠOLA TRST
obvešča, da bo seja glavnega odbora danes, 14. t. m., ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška 20.

ZŠSDI
obvešča, da bo danes, 14. t. m., ob 20 uri na sedežu SPDT v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 seja smučarske komisije. Dnevni red: datum tekmovanja in pravilo zamejskega prvenstva trofeje ZŠSDI.

Pregled po prvem delu prvenstva 2. nogometne amaterske lige

Dober izhodiščni položaj Vesne, Kras in Zarja poprečna

2. AMATERSKA LIGA

V skupini F, kjer igrajo tri naše enajsterice, se je prvenstvo začelo 20. septembra, konec prvega dela pa je bil 10. t. m. Naslov zimskega prvaka si je zagotovil S. Sergio, ki je v 15. tekmi zbral 22 točk (lani Zaule 20 točk). V teku tega dela prvenstva so zaradi slabega vremena odložili 5 tekem, katere so že igrali, tako da ob izteku prvega dela prvenstva imamo popolno lestvico. V 120 odigranih tekmah je skupno padlo 246 golov (lani 255). Povprečno smo torej letos videli 2,05 gola na tekmo (lani 2,12). Omeniti moramo tudi, da je 34 golov padlo iz 11-metrovk, 6 pa iz avtogolov. Največ golov (22) smo zabeležili v 7. kolu, najmanj (9) pa smo jih videli v 1. kolu. Pri neodločenem izidu se je končalo 46 tekem (lani 53). Največ remijev smo zabeležili v 1., 4. in 9. kolu, brez remija pa so se končale le tekme 12. kola.

Sedaj pa nekaj rekordov posameznih ekip. V glavnem vsi pozitivni rekordi pripadajo ekipi S. Sergio, ki je skupno s CGS imela s 27 danimi goli najprodornejši napad, obenem je skupno z Buttrio dosegla tudi največ (8) zmag. S. Sergio je tudi dobil najmanj (5) golov in doživel najmanj (1) porazov. Zato mislimo, da so si Tržačani povsem upravičeno zaslužili naslov zimskega prvaka. Vsi negativni rekordi pa pripadajo zadnjeuvrščeni Stocku, ki je dobil največ (26) golov, dosegel najmanj (8) golov, zabeležil največ (10) porazov ter skupaj s S. Nazariom dosegel najmanj (1) zmag. Naslov kraljice remijev (9) pripada letos ekipi S. Luigi najmanj neodločenih izidov (2) pa je zbral Buttrio.

Lestvico najboljših strelcev trenutno z 10 zadetki vodita Mosetti (Kras) in De Bernardi (CGS), z golom manj pa jim sledi trojica Cancelli (Buttrio), Maggi (Zaule R.) in Perlit (S. Sergio).

Sedaj pa podrobnejše pogledje kako so se odrezale naše ekipe v prvem delu prvenstva.

KRAS

Kras je končal prvi del prvenstva na 10. mestu z 13 točkami (lani je bil na 5. z 18 točkami).

V sedmih nastopih v Repnu so krasovci premagali le Muggesamo, remizirali z Zarjo, S. Nazariom, Stockom in S. Luigiem, zgubili pa s S. Sergio in

Ed. Adriatico. Zbrali so torej 6 točk, dali 7 in prejeli prav tako 7 golov.

V gosteh (8 tekem) so premagali Campi Elisi in Giarizzole, remizirali z Vesno, Opicino in Op. Supercaffè, podlegli pa CGS, Zaulam in Buttrio. Osvojili so 7 točk, dali 9, prejeli pa 8 golov.

Skupni obračun Krasa v prvih 15 tekmah je torej 13 točk (3 zmage, 7 remijev in 5 porazov), 16 danih in 15 prejetih golov (lani 20, 13).

V tem delu prvenstva smo v vrstah Krasa zabeležili tri izključitve: Purič (Vesna), Gnesda (Opicina) in Vidali (Giarizzole). Na razpolago pa so imeli tri 11-metrovke (S. Nazario in dve proti Giarizzolam) vse tri je uspešno izvedel Mosetti. Proti pa so »rdeče-beli« imeli kar 5 11-metrovk, od katerih je vratar Mezzavilla eno ubranil in sicer proti Opicini. Brez moči pa je bil proti Vesni, Zarji, CGS in Zaulam.

Trener Fulvio Ellini je skupno poslal na igrišče 19 nogometašev, od katerih sta le dva bila vedno prisotna. 15 tekem: Mezzavilla in Mosetti (10); 14: Pisani (1); 13: Martini (2), D. Škabar (1) in Granata (1); 12: Gnesda, Famigliuolo, Sambucchi in Lepore; 11: Vidali; 10: Purič; 9: A. Škabar; 8: Gašperšič (1); 7: Segulin; 5: M. Žagar; 3: Testoni; 1: Košuta in Padovan.

VESNA

Križani so kot v lanskem prvenstvu končali na drugem mestu z istim številom točk (19).

V osemih nastopih na domačih tleh so premagali Stock, S. Luigi, Ed. Adriatico, Buttrio in Opicino, remizirali s Krasom in Zaulami, ter izgubili le proti CGS. Zbrali so torej 12 točk, dali 12 in prejeli 7 golov.

V sedmih tekmah v gosteh pa jim je uspelo do zmage le proti Giarizzolam, na delitev točk pa so prisilili Campi Elisi, Muggesano, Zarjo, S. Nazario in S. Sergio. Zgubili pa le proti Op. Supercaffè. Na tujem so torej plavi zbrali 7 točk, dali le 2 vendar prejeli prav tako 2 gola.

Skupni obračun Vesne ob polovici prvenstva je 19 osvojenih točk (6 zmag, 7 remijev, 2 poraza), 14 danih in 9 prejetih golov (lani 20, 15).

V vrstah Vesne smo zabeležili že štiri izključitve F. Candotti (Buttrio), Pichieri in Rados (CGS) ter R. Candotti (S. Sergio). »Plavi« so imeli na razpolago dve 11-metrovki (Kras, Giarizzole), katere je uspešno izvedel F. Candotti. Proti pa so imeli prav tako dve najstrožji kazni, proti S. Sergio jo je nasprotnik zastreljal, proti CGS pa je bil vratar Vesne brez moči. Križani so zakrivil tudi en avgotol in sicer Ridolfo proti Op. Supercaffè.

Trener Miozzo, ki je letos sprejel vodstvo članske ekipe potem ko se je moral trener Petagna odpovedati zaradi bolezni je doslej poslal na igrišče 20 nogometašev od katerih je le Kostnapfel igral vse tekme.

15 tekem: Kostnapfel (5); 14: Ridolfo, Pichieri in Petagna; 13: Naldi (6) in Barilla; 12: Savarin, R. Candotti (1) in

F. Candotti (2); 10: Svab; 9: Coccoluto; 7: Sedmak; 6: Coslovich; 4: Bruno; 3: Crocetti; 2: De Pase; 1: Chizzo, Guštin in Vlah.

ZARJA

Bazovci so prvi del prvenstva končali na 12. mestu z 12 točkami (lani so s točko več bili na 10. mestu).

V osemih nastopih pred domačim občinstvom je Zarja premagala Zaule R. in Campi Elisi, remizirala s S. Nazariom, Op. Supercaffè in Vesno, zgubila pa proti Giarizzolam, Opicini in Buttrio. Doma je torej osvojila 7 točk, dala 7 in prejela 7 golov.

V gosteh (7 tekem) so zarjani premagali le Stock, remizirali z Zaulami, Krasom in S. Luigiem, ter izgubili z Ed. Adriatico, Muggesano in CGS. Zbrali so 5 točk, dali 8 in prejeli 12 golov.

Skupni obračun Zarje ob polovici prvenstva je torej 12 točk (3 zmage, 6 remijev, 6 porazov), 15 danih, 19 prejetih golov (lani 15, 22).

Pri Zarji smo v tem delu prvenstva zabeležili dve izključitvi: Tognetti (Ed. Adriatica), Auber (CGS). Imeli so tudi avgotol v svojo korist in sicer proti Zaulam, obenem je Zarja tudi zakrivila avgotol Samez (Buttrio), Bazovci so imeli na razpolago tri 11-metrovke, eno je zgrešil Franza proti Giarizzolam. Isti nogometaš pa je bil uspešen proti Krasu, kot tudi Abrami z Muggesano. Proti pa so imeli štiri 11-metrovke, od katerih je eno ubranil vratar Cocevati proti CGS, ostale tri Muggesane, Opicine, CGS pa so se končale v mreži Zarje.

Trener Vojko Križmančič je doslej poslal na igrišče 21 nogometašev, od katerih so kar štirje igrali vse tekme. 15 tekem: Gotti (3), Samese, D. Fonda (1) in Bon; 14: Antonič; 13: Franza (3); 12: Tognetti (5) in Russignan; 11: Grgič, Cocevati in Samez; 8: Abrami (2); 6: Sulcic in Franco; 5: Auber; 4: Racman, Borelli, Zagar in M. Kalc; 1: Mosetti in R. Kalc.

(Konec)

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija nogometne zveze je za dve koli izključila igralca Krasa Roberta Vidalija, za eno kolo pa Franca Naldi (Vesna) in Denisa Gnezdo (Kras).

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

14. januarja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Nadaljuje se preiskava o umoru bivšega palermskega župana Insalaca

Insalaco žrtev svojih izjav o aktivnosti sicilske mafije

Nekdanji palermški župan Insalaco

PALERMO — Umor bivšega palermskega župana Giuseppea Insalaca je sprožil številne reakcije v sami sicilski prestolnici, istočasno pa je opozoril, da je mafija še vedno zelo močna in da je veliki palermški protimafijski proces ni prizadel v tolikšni meri, da bi si lahko na Siciliji privoščili le trenutek odmora v boju proti organiziranemu kriminalu, ki v veliki meri pogojuje praktično vsa področja družbenega, gospodarskega in političnega življenja v Palermu in na otoku.

Zato so razumljivi pozivi vseh palermskih družbenih in političnih komponent, da je treba enkrat za vselej razčistiti odnose med mafijo, politiko in raznimi ustanovami ter se v tem razčiščevanju odločno postaviti na stran tistih, ki odklanjajo vrnitev stare logike in politike moči, ki je v preteklosti prizadela in tudi danes prizadeva Palermo in celotno Sicilijo.

Medtem pa se v naglici nadaljuje preiskava. Včeraj so sodnomedicinske oblasti opravile obdukcijo, ki je pokazala, da je Insalaco zadelo pet krogel, in sicer dve v vrat, ena v glavo in zadnji dve v hrbet, ko se je zgrudil na sosednji sedež v svojem fiatu 132.

Policija je včeraj preiskala tudi stanovanje Giuseppea Insalaca in zaradi potreb preiskave zaplenila številne dokumente, zapiske in beležnice, ki jih bodo podrobno pregledali, da bi tako morda našli kakšno sled, ki bi jih pripeljala do storilcev in naročnikov zločina.

Preiskovalci so včeraj našli še drugo pištolo. Gre za pištolo »smith and wesson 341 magnum« in kot kaže, sta na Insalaca streljala oba morilca. Policija pištolo ni našla že takoj po umoru, ker jo je eden od storilcev odvrnil pod enega od bližnjih avtomobilov.

Po mnenju preiskovalcev je najbolj verjetno, da je Insalaco plačal z življenjem svoje sodelovanje s sodnimi oblastmi, ko je obtožil

nekatero predstavniko gospodarskega življenja sodelovanja z mafijo, pred posebno parlamentarno protimafijsko komisijo pa je izrekel ostre obtožbe na račun bivšega palermskega župana Vita Ciancimina, ki naj bi bil po njegovem »gospodar« Palerma. Predvidevajo tudi, da je Insalaco nameraval te obtožbe ponoviti in jih razširiti še na nekatere druge politike, s čimer pa si je verjetno podpisal smrtno obsodbo.

Seveda je to le ena od smeri, v katero se v tem trenutku usmerja preiskava o umoru bivšega palermskega župana. Seveda pa preiskovalci ne zanemarijajo niti drugih hipotez, ki bi morda lahko vnesle nekaj več jasnosti v ta zadnji mafijski umor.

Zahteve po hitri obnovi protimafijske komisije

PALERMO — Predsednik komunističnih poslancev v palermškem parlamentu Parisi je zahteval, da se takoj skliče deželna protimafijska komisija, da bi sprejela vrsto pobud proti organiziranemu kriminalu, ki vse bolj dviguje glavo in skuša vzpostaviti svojo kriminalno oblast tudi s pomočjo nekaterih politikov.

V Palermu pa so tudi vse glasnejše zahteve po čim hitrejši obnovitvi posebne parlamentarne protimafijske komisije. Predlog zakona je parlament že odobril, sedaj pa čaka na potrditev v senatu. Bivši predsednik te komisije komunist Alinovi je izjavil, da se čudi tako dolgemu administrativnemu postopku v trenutku, ko mafija ponovno kaže svoje zobe. Podobno zahtevo so postavili tudi sicilski demokratski senatorji.

Britanska vešala so še naprodaj

LONDON — Britanska industrija se preživlja tudi z izvažanjem mučilnih naprav. Prav pred kratkim je britanska vlada pristala na to, da bodo domače industrije, ki se ukvarjajo s tem visoko specializiranim poslom, lahko prosto prodajale svoje artikule v tujino. Namestnik britanskega tajnika za trgovino Alan Clark je namreč po letu dni odbil predlog laburista Briana Goulda, ki je od vlade zahteval, naj prepove izvoz vešal.

»Afera vešal« je izbruhnila lani, ko je britanski tisk objavil vest, da si je neki trgovec zagotovil gradnjo dveh vešal, ki naj bi jih potem vestno uporabljal rabelj abudhabijskega emira. Združenje Amnesty International je kajpak protestiralo in zahtevalo, naj se o tem vprašanju razpravlja v parlamentu, kar se je potem tudi res zgodilo.

Tajnik Clark je do potankosti obrazložil kako to, da je odbil Gouldovo prošnjo. »Vešala gradijo iz lesenih desk in drugega povsem »nedolžnega« materiala, kdo pa naj kontrolira pošiljke lesenih desk?« je izjavil Clark.

Sicer pa je Velika Britanija tudi brez vešal slovela po mučilnih napravah, ki jih je redno izvažala do leta 1984. Tistega leta je vlada namreč prepovedala izvoz verig in španskih škornjev, ki so menda šli zelo dobro v prodajo. Držav, v katerih je mučenje jetnikov še v rabi, je namreč več kot držav, v katerih je še v veljavi smrtna kazen. To pa seveda še ne pomeni, da gre za majhno tržišče, nakup vešal ali kake druge mučilne naprave pa najbrž tudi ni poceni.

Električni »stol« taksistu v pomoč

RIM — Italijanski taksisti niso tako »krvoločni« kot njihovi francoski kolegi, saj se menda ne nameravajo poslužiti električnega »stola«. V Parizu, kjer nepošteni potniki redno napadajo taksiste, so namreč odkrili, da je mogoče zlikovca »strezneti« kar z elektriko. V taksi ti za 6.500 frankov namestijo električni stol, ki ne pridiprava strese z udarom jakosti 52 tisoč voltov. V taksiju ne bo prav nič zacvrčalo, ropar pa bo ostal nekaj sekund kot pribiti na zadnjem sedežu. Parižani se seveda ne strinjajo s taksisti, ki se grede »maščevalce«. Nevarnost, da te strese, pa čeprav si povsem nedolžno brskal po svojem žepu in iskal, denimo, robček, je velika, lahko pa postane tudi smrtna, če bo lehaš na srcu.

V Italiji so taksisti pozorni predvsem na nevarnost, ki bi jo električni »sedež« predstavljal za običajne potnike. Vprašanje roparjev, pa tudi pijandur in drogiranec, bi lahko v vele mestih rešili tudi drugače. Morda z neprebojno šipo med zadnjim in prednjim sedežem, morda pa celo s kompjuterjem, ki bi prepustil roparja policiji.

Drzen podvig »profesionalcev« v milanskem predmestju Segrate Včeraj oropali kombi Mondialpola odnesli so kar 3,5 milijarde lir

MILAN — Včeraj zjutraj je šest roparjev z zakritimi obrazi napadlo in oropalo v milanskem predmestju blindiran kombi Mondialpola, ki je prevažal kar 3 milijarde in pol lir.

Uslužbenca Mondialpola, 30-letna Giuseppe Sempregentile in Ciro Morreale, sta se ob 7.45 vozila s kombijem po Ulici Palmanova, ko jima je prestregel pot avtomobil lancia thema. Šofer kombija je zavozil v stran ter sunkovito zadel v obcestni drog. Istočasno sta privozila še dva avtomobila, iz katerih je v hipu skočila peterica do zob oboroženih mož. Najprej so razorožili uslužbenca Mondialpola, nato pa so prebrskali dostavno vozilo, kjer so našli devetnajst torb prepolnih denarja. Ta je bil namenjen bližnjim poštnim uradom.

En ropar je z brzostrelko v rokah ustavil promet, nekateri očividci so kasneje povedali preiskovalnim organom policije, da je en ropar imel v rokah celo manjši raketometalec. Vse

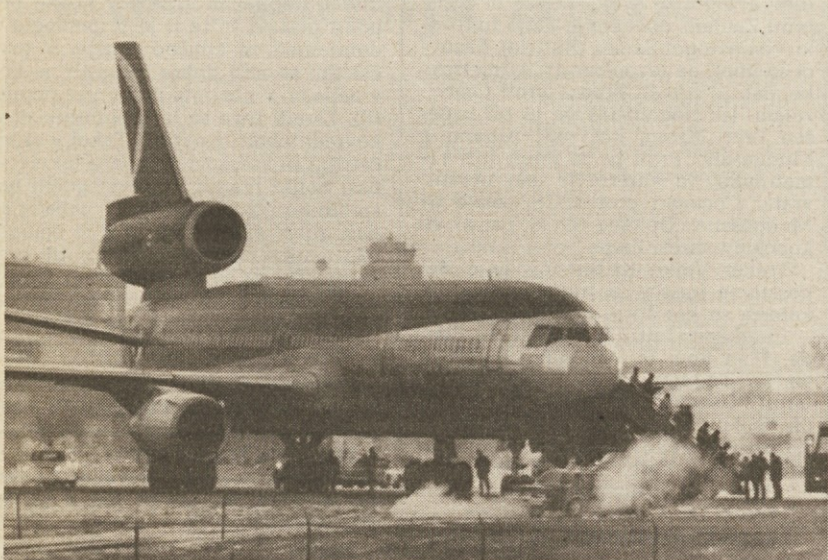
je trajalo bore tri minute, takoj zatem pa so se roparji nemoteno odpeljali z dvema avtomobiloma. Nekaj ur kasneje so karabinjerji našli oba avtomobila v nekem velikem parkirišču v Segratu. O izvršiteljih podviga pa ni bilo seveda ne duha ne sluha.

Milanski karabinjerji preizkušajo med drugim tudi, zakaj sta bila v kombiju Mondialpola le dva uslužbenca, saj bi morali biti po pravilniku na furgonu vedno v treh. Preiskovalci so tudi odkrili, da so telefonsko slušalko v telefonski kabini, ki je bila tik kraja ropa, odtrgali. Očitno je, da je tolpa roparjev organizirala rop do potankosti, kar potrjuje mnenje preiskovalcev, da je rop izvedla res profesionalna skupina. Morda je to ista skupina, ki je lansko leto na podoben način v bližini Coma odnesla kar sedem milijard lir plena.

Na sliki (telefon AP): kombi Mondialpola, ki je prevažal bogati »tovor«

Veliko strahu za nič

Kanadsko letalo DC-10, ki je moralo zasilno pristati na letališču v Edmontonu, ni bilo žrtev preusmeritve, pa tudi bombe ni imelo na krovu. Po daljših pregledih so lahko potniki in člani posadke, po prenehanem strahu, mirno zadihali (Telefoto AP)

Jugoslovani - veliki ljubitelji orožja

NOVI SAD — Približno 1.500.000 Jugoslovancev zasebno poseduje strelno orožje. K temu je treba prišteti še približno 600.000 primerkov raznega orožja, ki ga hranijo družbene organizacije in seveda orožje, ki ga občani skrivajo in ki po optimističnih ocenah dosega število 500.000, po bolj črnogledih pa kar 6 milijonov primerkov.

V poprečju je vsako četrto gospodinjstvo v Jugoslaviji vsaj zmerno oboroženo. Na to dejstvo je opozorila najnovejša številka novosadskega mladinskega časopisa Stav v tekstu z naslovom »Orožje je jamstvo za smrt«. Avtor opozarja, da takšna oboroženost, ki jo zakon dopušča in zahteve po izdaji novih dovoljenj opravičujejo na najrazličnejše načine - »tradicijo«, s potrebo po »osebni varnosti in mirnem snu«. Časopis piše, da so po preiskavi sumljivih oseb leta 1985 našli pri Jugoslovanih več kot sto tisoč kosov različnega orožja, 200 tisoč raket, 300 tisoč nabojev in 120 tisoč kilogramov eksploziva. Pri go-rečih ljubiteljih orožja za zdaj niso našli še nobenega tanka. Pred nekaj leti so inšpektorji v neki republiki, znani po ljubezni do orožja, sledili niti pretihotapljenega orožja in pri nekem prijaznem državljanu našli cel arzenal najsodobnejšega orožja, celo minometalec. Ko so ga vprašali, zakaj vse to potrebuje, je odgovoril — za vsak primer.

Od leta 1983 do 1986 so po teh podatkih registrirali 6.622 zlorab orožja, letno pa je bilo ubitih povprečno 122 ljudi.

Upokojitev dinarskih kovancev

LJUBLJANA - Dinar kot novec očitno odhaja v pokoj. Po 22 letih uporabe se je torej tudi »novi« dinar inflacijsko tako obrabil, da ga bodo kot kovanec počasi umaknili iz obtoka. Tako bo kmalu v Jugoslaviji najmanj vreden 10-dinarski kovanec oziroma bankovec, torej tisto, čemur pravimo jur in kar je v prvem povojnem letu pomenilo več kot polovico tedanje plače.

Zvezni sekretar za finance je pripravil osnutek zakona, ki naj bi predpisal nov način zaokrožanja najnižjih zneskov. Po novem bi zaokrožili tako, da bi zneske od 1 pare do 5 dinarjev zaokrožili na nič dinarjev, zneske do 9 dinarjev in 99 par pa na 10 dinarjev.

To pomeni, da bi z dnem, ko se bo zaokroževanje začelo, drobšč za dinar, dva in pet dinarjev ne veljal več. Njihova kovinska vrednost je namreč že dolgo višja od kupne. Zato tak denar že zdaj izginja iz obtoka tudi zaradi pretapljanja v kovino. Narodna banka je namreč pri umiku zadnjih parskih kovancev ugotovila, da je bila dala v promet 2,7 milijarde takih novcev, po ukinitvi pa jih je zbrala le 400 milijonov kosov, kar pomeni, da se je izgubilo, pretopilo in se za spomin shranilo kar 2,3 milijarde kovancev ali kar 7.500 ton dragocene kovine. (dd)